Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/65/EMÜ,

13. juuli 1992,

milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse

(EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni otsus 95/176/EÜ, 6. aprill 1995	L 117	23	24.5.1995
►M2	Komisjoni otsus 2001/298/EÜ, 30. märts 2001	L 102	63	12.4.2001
►M3	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1282/2002, 15. juuli 2002	L 187	3	16.7.2002
►M4	muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1802/2002, 10. oktoober 2002	L 274	21	11.10.2002
►M5	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 998/2003, 26. mai 2003	L 146	1	13.6.2003
►M6	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1398/2003, 5. august 2003	L 198	3	6.8.2003
►M7	Nõukogu direktiiv 2004/68/EÜ, 26. aprill 2004	L 139	320	30.4.2004
►M8	Komisjoni otsus 2007/265/EÜ, 26. aprill 2007	L 114	17	1.5.2007
►M9	Nõukogu direktiiv 2008/73/EÜ, 15. juuli 2008	L 219	40	14.8.2008
►M10	Komisjoni määrus (EL) nr 176/2010, 2. märts 2010	L 52	14	3.3.2010
►M11	Komisjoni otsus 2010/270/EL, 6. mai 2010	L 118	56	12.5.2010
►M12	Komisjoni otsus 2010/684/EL, 10. november 2010	L 293	62	11.11.2010
►M13	Komisjoni rakendusotsus 2012/112/EL, 17. veebruar 2012	L 50	51	23.2.2012
►M14	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/31/EL, 12. juuni 2013	L 178	107	28.6.2013
►M15	Komisjoni rakendusotsus 2013/518/EL, 21. oktoober 2013	L 281	14	23.10.2013
►M16	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 846/2014, 4. august 2014	L 232	5	5.8.2014
►M17	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/2174, 20. november 2017	L 306	28	22.11.2017
►M18	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/1206, 12. juuli 2019	L 190	11	16.7.2019

Muudetud:

►A1	Akt Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	C 241	21	29.8.1994

►**A2**	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

Parandatud:

►**C1** Parandus, ELT L 49, 20.2.2009, lk 48 (92/65/EMÜ)

►**C2** Parandus, ELT L 84, 23.3.2013, lk 29 (92/65/EMÜ)

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/65/EMÜ,

13. juuli 1992,

milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

▼M7

Käesolevas direktiivis sätestatakse loomatervishoiu nõuded selliste loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega kauplemisele ning ühendusse impordile, mille suhtes ei kohaldata F lisas osutatud ühenduse õigusaktide loomatervishoiu nõudeid.

▼B

Käesolevat direktiivi kohaldatakse, ilma et see piiraks vastavalt määrusele (EMÜ) nr 3626/82 vastuvõetud sätete kohaldamist.

Käesolev direktiiv ei mõjuta lemmikloomade suhtes kohaldatavaid riiklikke eeskirju, kuid nende jõussejätmine ei tohi takistada veterinaarkontrollide kaotamist liikmesriikide piiridel.

Artikkel 2

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) kauplemine — kauplemine direktiivi 90/425 EMÜ artikli 2 lõikes 3 määratletud tähenduses;

b) loomad — nende loomaliikide isendid, millele ei ole viidatud direktiivides 64/432/EMÜ, 90/426/EMÜ, ([1]) 90/539/EMÜ, ([2]) 91/67/EMÜ, ([3]) 91/68/EMÜ, ([4]) 91/492/EMÜ ([5]) ja 91/493/EMÜ ([6]);

([1]) Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/426/EMÜ hobuste liikumist ja kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 42). Muudetud direktiiviga 91/496/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

([2]) Nõukogu 15. oktoobri 1990. aasta direktiiv 90/539/EMÜ kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta (EÜT L 303, 31.10.1990, lk 6). Viimati muudetud direktiiviga 91/496/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

([3]) Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/67/EMÜ akvakultuurloomade ja -toodete turuleviimist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta (EÜT L 46, 19.2.1991, lk 1).

([4]) Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/68/EMÜ lammaste ja kitsede ühendusesisest kaubandust reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta (EÜT L 46, 19.2.1991, lk 1).

([5]) Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/492/EMÜ, milles sätestatakse elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 1).

([6]) Nõukogu 22. juuli 1991. aasta direktiiv 91/493/EMÜ, milles sätestatakse kalatoodete tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 15).

▼B

c) heakskiidetud asutus, instituut või keskus — vastavalt artiklile 13 heakskiidetud püsiv, geograafiliselt piiratud üksus, kus peetakse või kasvatatakse pidevalt üht või mitut loomaliiki kaubanduslikel või mittekaubanduslikel eesmärkidel ja üksnes ühel või mitmel järgmistest eesmärkidest:

— loomade näitamine ja rahva harimine,

— liikide säilitamine,

— teaduslikud põhi- ja rakendusuuringud või loomade aretamine selliste uuringute tarbeks;

d) teatamiskohustuslikud loomataudid — A lisas loetletud taudid.

2. Peale selle kohaldatakse *mutatis mutandis* direktiivide 64/432/EMÜ, 91/67/EMÜ ja 90/539/EMÜ artiklis 2 sisalduvaid mõisteid, välja arvatud heakskiidetud keskuste ja asutuste mõisteid.

II PEATÜKK

Kaubanduse suhtes kohaldatavad sätted

Artikkel 3

Liikmesriigid tagavad, et artikli 1 esimeses lõigus osutatud kauplemist ei keelata või piirata muudel loomade tervisega seotud põhjustel peale käesoleva direktiivi kohaldamisest või ühenduse õigusest ja eelkõige võetavatest kaitsemeetmetest tulenevatel loomade tervisega seotud põhjustel.

▼A1

Kuni ühenduse asjakohaste normide kehtestamiseni võib Rootsi säilitada oma siseriiklikud eeskirjad sellesse riiki saadetavate madude ja muude roomajate suhtes.

▼B

Artikkel 4

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et direktiivi 90/425/EMÜ artikli 4 lõike 1 punkti a kohaldamiseks võib käesoleva direktiivi artiklites 5–10 osutatud loomadega kaubelda, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist ja artikli 24 rakendamisel vastuvõetavate erisätete kohaldamist, üksnes juhul, kui kõnealused loomad vastavad artiklites 5–10 sätestatud nõuetele ja on pärit käesoleva direktiivi artiklis 12 osutatud ettevõtetest, mille on registreerinud pädev asutus ning, mis kohustuvad:

— laskma korrapäraselt kontrollida peetavaid loomi vastavalt direktiivi 90/425/EMÜ artikli 3 lõikele 3,

— teatama pädevale asutusele lisaks teatamiskohustuslike taudide puhkemisele ka B lisas osutatud taudide puhkemisest, mille jaoks on asjaomane liikmesriik koostanud kontrolli- ja seireprogrammi,

— järgima riigisiseseid erimeetmeid, et tõrjuda vastava liikmesriigi jaoks erilise tähtsusega haigust, mida hõlmab vastavalt artiklile 14 koostatud programm või artikli 15 lõike 2 alusel tehtud otsus,

▼B

— viima kaubanduslikel eesmärkidel turule üksnes loomi, kellel puuduvad haigustunnused ja kes on pärit ettevõtetetest või piirkondadest, mille suhtes ei kohaldata ühtegi keeldu loomade tervisega seotud põhjustel ega artiklites 5–11 ettenähtud veterinaarsertifikaadi või äridokumendita loomade tõttu, ning kellega on kaasas ettevõtja tõend selle kohta, et kõnealustel loomadel ei ole väljasaatmise ajal ilmseid haigustunnuseid ning, et tema ettevõtte suhtes ei kohaldata veterinaarpiiranguid,

— täitma peetavate loomade heaolu tagavaid nõudeid.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid tagavad, et ahvidega (ahvilised ja leemurilised) kauplemine on lubatud üksnes nende asutuste, instituutide või keskuste vahel, mille on liikmesriikide pädevad asutused vastavalt artiklile 13 heaks kiitnud, ning et selliste loomadega on kaasas E lisas esitatud näidisele vastav veterinaarsertifikaat ja avaldus, mille peab loomade tervise tagamiseks täitma selle asutuse, instituudi või keskuse veterinaararst, kust loomad pärit on.

2. Liikmesriigi pädev asutus võib erandina lõikest 1 lubada, et heakskiidetud asutus, instituut või keskus omandab üksikisikule kuuluvad ahvid.

Artikkel 6

A. Ilma, et see piiraks artiklite 14 ja 15 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kabiloomadega, mille liikidele ei ole osutatud direktiivides 64/432/EMÜ, 90/426/EMÜ ja 91/68/EMÜ, võib kaubelda üksnes juhul, kui nad vastavad järgmistele nõuetele.

1. Üldjuhul:

a) peavad loomad olema identifitseeritud vastavalt direktiivi 90/425/EMÜ artikli 3 lõike 1 punktile c;

b) ei tohi loomad olla ette nähtud tapmiseks nakkushaiguse likvideerimise programmi raames;

c) ei tohi loomad olla vaktsineeritud suu- ja sõrataudi vastu ning peavad vastama direktiivi 85/511/EMÜ ja direktiivi 64/432/EMÜ artikli 4a asjakohastele nõuetele;

d) peavad loomad pärit olema direktiivi 64/432/EMÜ artikli 3 lõike 2 punktides b ja c osutatud ettevõttest, mille suhtes ei kohaldata loomatervishoiu meetmeid, eelkõige direktiivide 85/511/EMÜ, 80/217/EMÜ ([1]) ja 91/68/EMÜ alusel võetavaid meetmeid ning neid peab olema kõnealuses ettevõttes peetud püsivalt nende sünnist alates või viimase kolmekümne päeva jooksul enne väljasaatmist;

([1]) Nõukogu 22. jaanuari 1980. aasta direktiiv 80/217/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse meetmed sigade katku tõrjeks (EÜT L 47, 21.2.1980, lk 11). Viimati muudetud direktiiviga 87/486/EMÜ (EÜT L 280, 3.10.1987, lk 21).

▼M7

e) peab olema kaasas sertifikaat, mis vastab E lisa 1. osas esitatud näidisele, ning sisaldab järgmisi avaldusi.

Avaldus

Mina, allakirjutanu (riiklik veterinaararst), tõendan, et mäletsejaline (mäletsejalised) (1) /sigalane (sigalased), (1) kelle suhtes ei kohaldata direktiivi 64/432/EMÜ:

i) ..... kuulub/kuuluvad (1) (liiki)

ii) ei ilmuta kontrolli käigus mingeid nende haiguste kliinilisi tunnuseid, millele ta/nad (1) on vastuvõtlik(ud) (1);

iii) on pärit ametlikult tuberkuloosivabaks (1) /ametlikult brutselloosivabaks (1) või brutselloosivabaks (1) tunnistatud karjast (1) /ettevõttest (1), mille suhtes ei kohaldata piiranguid sigade katku tõttu, või ettevõttest, kus talle/neile (1) on tehtud direktiivi 92/65/EMÜ artikli 6 lõike 2 punktis b sätestatud testid, mille tulemused olid negatiivsed.

(1) Mittevajalik maha tõmmata.

▼B

2. Mäletsejaliste puhul:

a) peavad loomad vastavalt direktiivile 64/432/EMÜ või direktiivile 91/68/EMÜ pärit olema ametlikult tuberkuloosivabaks ja ametlikult brutselloosivabaks tunnistatud karjast ning vastama veterinaareeskirju silmas pidades asjakohastele nõuetele, mis on veiste puhul sätestatud direktiivi 64/432/EMÜ artikli 3 lõike 2 punktides c, d, f, g ja h või direktiivi 91/68/EMÜ artiklis 3;

▼M7

b) kui loomad ei ole pärit punktis a sätestatud tingimustele vastavast karjast, peavad nad pärit olema ettevõttest, kus 42 päeva jooksul enne loomade pealelaadimist ei ole registreeritud brutselloosi või tuberkuloosi juhtumit ja kus mäletsejalistele on 30 päeva jooksul enne nende lähetamist tehtud brutselloosi- ja tuberkuloositestid, mille tulemused olid negatiivsed;

▼A1

c) võidakse vastavalt artiklis 26 sätestatud korrale vastu võtta norme leukoosi suhtes.

▼B

3. Sigalaste puhul:

a) ei tohi loomad olla pärit piirkonnast, kus vastavalt direktiivi 64/432/EMÜ artiklile 9a kohaldatakse sigade aafrika katku esinemisega seotud keelustamismeetmeid;

b) peavad loomad olema pärit ettevõttest, kus ei kohaldata sigade katku tõttu direktiivis 80/217/EMÜ sätestatud piiranguid;

▼B

c) peavad loomad vastavalt direktiivile 64/432/EMÜ pärit olema brutselloosivabast ettevõttest ja vastama direktiivis 64/432/-EMÜ sätestatud asjakohastele loomatervishoiu nõuetele sigade kohta;

d) kui loomad ei ole pärit punktis c sätestatud tingimustele vastavast karjast, peab 30 päeva jooksul enne nende väljasaatmist olema neile tehtud brutselloosi antikehade puudumise kontrollimiseks ettenähtud test, mille tulemused on olnud negatiivsed;

▼M7

_____

4. Käesolevas artiklis osutatud testide nõuded ja kriteeriumid võidakse kindlaks määrata kooskõlas artiklis 26 sätestatud menetlusega. Nende otsuste langetamisel arvestatakse ühenduse arktilistes piirkondades kasvatatavate mäletsejaliste olukorda.

Kuni eelnevas lõigus sätestatud otsuste langetamiseni kohaldatakse siseriiklikke eeskirju.

▼B

B. Direktiivi 64/432/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 2 punktides b ja c lugeda „veis(ed)” asemel „veised (kaasa arvatud *Bubalus bubalus*)”.

2. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10a

Artiklis 12 sätestatud korras võib veterinaarsertifikaate, mille näidis on uuesti esitatud F lisas, muuta või täiendada eelkõige direktiivi 92/65/EMÜ artikli 6 nõuetega arvestamise eesmärgil.”

Artikkel 7

A. Liikmesriigid tagavad, et lindudega, millele ei ole osutatud direktiivis 90/539/EMÜ, võib kaubelda üksnes juhul, kui nad vastavad järgmistele nõuetele.

1. Üldjuhul:

a) peavad linnud pärit olema ettevõttest, kus 30 päeva jooksul enne nende lähetamist ei ole diagnoositud klassikalist lindude katku;

b) peavad linnud pärit olema ettevõttest või piirkonnast, mille suhtes ei kohaldata piiranguid Newcastle’i haigusega võitlemiseks võetavate meetmete raames.

Kuni direktiivi 90/539/EMÜ artiklis 19 osutatud ühenduse meetmete rakendamiseni jätkatakse kooskõlas asutamislepingu üldsätetega riiklike nõuete täitmist Newcastle’i haigusega võitlemiseks;

▼B

c) juhul kui linnud on imporditud kolmandast riigist, peavad nad vastavalt direktiivi 91/496/EMÜ artikli 10 lõikele 1 olema paigutatud karantiini ettevõttes, kuhu nad on viidud pärast ühenduse territooriumile sisenemist.

2. Lisaks, papagoilaste puhul:

a) ei tohi nad pärit olla ettevõttest, kus on diagnoositud ornitoosi (*Chlamydia psittaci*), ega olla olnud kontaktis sellise ettevõtte loomadega.

Keeluaeg pärast viimast registreeritud juhtumit ja raviaeg artiklis 26 ettenähtud korras tunnustatud veterinaarjärelevalve all peab kestma vähemalt kaks kuud;

b) peavad nad olema identifitseeritud vastavalt direktiivi 90/425/EMÜ artikli 3 lõike 1 punktile c.

Papagoilaste, eelkõige haigete papagoilaste identifitseerimise meetodid kehtestatakse artiklis 26 ettenähtud korras;

c) peab nendega kaasas olema äridokument, millele on alla kirjutanud riiklik veterinaararst või päritoluettevõtte eest vastutav ja pädeva asutuse poolt selleks volitatud veterinaararst.

B. Nõukogu 27. novembri 1990. aasta direktiivi 91/495/EMÜ (küülikuliha ja tehistingimustes peetavate ulukite liha tootmist ja turuleviimist mõjutavate loomade ja inimeste terviseohutuse probleemide kohta) ([1]) artikli 2 lõike 2 teise lõiku lisatakse sõnade „ja metslindude” järele sõnad „ning silerinnaliste lindude (*Ratitae*)”.

Nõukogu 15. oktoobri 1990. aasta direktiivi 90/539/EMÜ (ühendusesisest kodulindude ja haudemunadega kauplemist ning nende kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta) ([2]) artikli 2 lõike 2 punkti 1 lisatakse sõnade „ja põldpüüsid” järele sõnad „ning silerinnalisi linde”.

Artikkel 8

Liikmesriigid tagavad, et mesilastega (*Apis melifera*) võib kaubelda üksnes juhul, kui nad vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad peavad olema pärit piirkonnast, mille suhtes ei kohaldata keeldu seoses ameerika haudemädaniku esinemisega.

Keeluaeg peab kestma vähemalt 30 päeva pärast viimast registreeritud juhtumit ja pärast kuupäeva, mil pädev asutus on kontrollinud kõik tarud kolme kilomeetri raadiuses ning mil pädevale asutusele on tõendatud, et kõik nakatunud tarud on põletatud või ravitud ning kontrollitud.

Mesilaste (*Apis melifera*) suhtes kohaldatavaid nõudeid või samaväärseid nõudeid võib artiklis 26 sätestatud korras pärast konsulteerimist veterinaaria teaduskomiteega kohaldada kimalaste suhtes;

([1]) EÜT L 268, 24.9.1991, lk 41.
([2]) EÜT L 303, 31.10.1990, lk 6.

▼B

b) nendega on kaasas veterinaarsertifikaat, mis vastab E lisas esitatud näidisele, milles sisalduva avalduse on täitnud pädev asutus, et tõendada vastavust punktis a sätestatud nõuetele.

Artikkel 9

1. Liikmesriigid tagavad, et jäneselistega võib kaubelda üksnes juhul, kui nad vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad ei tohi olla pärit ettevõttest, kus on marutaud või mille puhul kahtlustatakse, et marutaudi on seal esinenud viimase kuu jooksul, ega tohi olla olnud kontaktis sellise ettevõtte loomadega;

b) nad peavad olema pärit ettevõttest, kus ühelgi loomal ei esine müksomatoosi kliinilisi tunnuseid.

2. Liikmesriigid, kes nõuavad veterinaarsertifikaati jäneseliste liikumiseks nende territooriumil, võivad nõuda, et neile saadetavate loomadega oleks kaasas E lisas esitatud näidisele vastav veterinaarsertifikaat, millele on lisatud järgmine avaldus:

„Mina, allakirjutanu, kinnitan, et eespool nimetatud saadetis vastab direktiivi 92/65/EMÜ artikli 9 nõuetele ja et loomadel ei ilmnenud kontrolli käigus kliinilisi haigustunnuseid.”

Kõnealuse sertifikaadi peab välja andma riiklik veterinaararst või päritoluettevõtte eest vastutav veterinaararst, kelle on pädev asutus selleks volitanud ja kelle on tõuaretuseks tarbeloomade saamise eesmärgil volitanud riiklik veterinaararst. Liikmesriigid, kes soovivad kõnealust õigust kasutada, teatavad sellest komisjonile, kes peab tagama esimeses lõigus sätestatud nõuete täitmise.

3. Iirimaa ja Ühendkuningriik võivad nõuda sellise veterinaarsertifikaadi esitamist, mis tagab, et lõike 1 punktis a sätestatud nõue on täidetud.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui ei kohaldata süsteemset vaktsineerimisprogrammi, on keelatud kauplemine ►M5 ——————— ◄ naaritsate ja rebastega, mis on pärit ettevõttest, kus on olnud marutaudi või, kus kahtlustatakse marutaudi esinemist eelmise kuue kuu jooksul, või mis on kokku puutunud sellise ettevõtte loomadega.

▼M14

2. Koerte, kasside ja valgetuhkrutega kauplemisel peavad loomad vastama järgmistele tingimustele:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 576/2013 (lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta) ([1]) artiklis 6 ja, kui see on kohaldatav, artiklis 7 sätestatud tingimused;

b) läbima 48 tunni jooksul enne lähetamist kliinilise läbivaatuse, mille teostab pädeva asutuse volitatud veterinaararst; ning

([1]) ELT L 178, 28.6.2013, lk 1.

▼M14

c) nendega peab sihtkohta transportimisel kaasas olema veterinaarsertifikaat,

i) mis vastab E lisa 1. osas esitatud näidisele ning

ii) millele on alla kirjutanud ametlik veterinaararst, kes kinnitab, et pädeva asutuse volitatud veterinaararst on määruse (EL) nr 576/2013 artikli 21 lõikes 1 sätestatud identifitseerimisdokumendi vormi vastavas osas märkinud, et vastavalt punktile b tehtud kliinilise läbivaatuse ajal on loom hea tervise juures ja suuteline taluma sihtkohta viimist vastavalt nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ([1]);

_____

▼A2

4. Ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist, võivad Iirimaa, Küpros, Malta ja Ühendkuningriik jätta jõusse siseriiklikud õigusaktid, milles käsitletakse nende käesoleva direktiiviga hõlmatavate marutaudi kahtluse all olevate kiskjaliste, ►M5 välja arvatud lõigetes 2 ja 3 osutatud liigid, ◄ esikloomaliste, nahkhiirte ja muude loomade karantiini, kelle puhul ei suudeta tõendada, et nad on sündinud päritoluettevõttes ja et neid on seal peetud sünnist saadik, kuid nende õigusaktide jõussejätmine ei tohi takistada veterinaarkontrollide kaotamist liikmesriikide piiridel.

▼B

5. Otsust 90/638/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklisse 1 lisatakse järgmine taane:

„— marutauditõrje programmide puhul: III lisas sätestatud kriteeriumid.”

2. Lisatakse järgmine lisa:

„III LISA

Marutauditõrje programmide kriteeriumid

Marutauditõrje programmid sisaldavad vähemalt järgmist:

a) I lisa punktides 1–7 osutatud kriteeriumid;

b) üksikasjalik teave piirkonna või piirkondade kohta, kus hakatakse suukaudselt rebaseid vaktsineerima ja piirkonna või piirkondade looduslikud piirid. Kõnealune piirkond või kõnealused piirkonnad peavad enda alla võtma vähemalt 6 000 km^2 või kogu liikmesriigi pindala ja võivad ulatuda ka lähialadele kolmandas riigis;

c) üksikasjalik teave kasutatavate vaktsiinide, jaotussüsteemi ja sööda panemise vahemaade ja sageduse kohta;

d) vajaduse korral nende taimestiku ja loomastiku kaitsmise või säilitamise kavade üksikasjad, maksumus ja eesmärgid, millega tegelevad vabatahtlike organisatsioonid territooriumil, kus rakendatakse kõnealuseid projekte.”

([1]) ELT L 3, 5.1.2005, lk 1.

▼B

6. Nõukogu määrab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega eriinstituudi, et kehtestada seroloogiliste testide standardiseerimiseks vajalikud kriteeriumid, ja määrab selle kohustused.

7. Liikmesriigid tagavad, et seroloogilise testi tegemise kulud kannavad importijad.

▼M5

_____

▼A1

Artikkel 10a

Marutaudi suhtes muudetakse pärast asjakohaste aluste esitamist artikleid 9 ja 10 vastavalt artiklis 26 sätestatud korrale, et võtta arvesse olukorda Soomes ja Rootsis, kohaldamaks nende riikide suhtes neidsamu sätteid, mis kohalduvad samaväärse olukorraga liikmesriikide suhtes.

▼M9

Artikkel 11

1. Liikmesriigid tagavad, et kaubeldakse üksnes lõigetes 2, 3, 4 ja 5 sätestatud tingimustele vastavate sperma, munarakkude ja embrüotega, ilma et see piiraks otsuste tegemist artiklite 21 ja 23 rakendamisel.

2. Ilma et see piiraks teatavate hobuste tõugude puhul hobuste tõuraamatusse kandmiseks ette nähtud kriteeriumide järgimist, peab lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma

— olema kogutud, töödeldud ja ladustatud kunstlikuks seemendamiseks jaamas või keskuses, mis on tervishoiu seisukohast heaks kiidetud vastavalt D lisa I peatükile, või lammaste ja kitsede puhul erandina eespool nimetatust ettevõttes, mis vastab direktiivi 91/68/EMÜ nõuetele;

— olema kogutud D lisa II peatükis ette nähtud nõuetele vastavatelt loomadelt;

— olema kogutud, töödeldud, säilitatud, ladustatud ja transporditud D lisa III peatüki kohaselt;

— veol teise liikmesriiki olema varustatud veterinaarsertifikaadiga, mis vastab artiklis 26 osutatud korras kindlaks määratavale näidisele.

3. Lammaste, kitsede, hobuslaste ja sigade munarakud ja embrüod

— peab D lisa IV peatükis ette nähtud nõuetele vastavatelt emastelt doonorloomadelt võtma kogumisrühm või tootma tootmisrühm, kelle liikmesriigi pädev asutus on heaks kiitnud ja kes vastab D lisa I peatüki tingimustele, mis kehtestatakse artiklis 26 osutatud korras;

— peavad olema kogutud, töödeldud ja säilitatud asjakohases laboratooriumis ning ladustatud ja transporditud kooskõlas D lisa III peatükiga;

▼M9

— tuleb veol teise liikmesriiki varustada veterinaarsertifikaadiga, mis vastab artiklis 26 osutatud korras kindlaks määratavale näidisele.

Emaste doonorloomade seemendamiseks kasutatav sperma peab lammaste, kitsede ja hobuslaste puhul vastama lõike 2 sätetele ning sigade puhul direktiivi 90/429/EMÜ sätetele.

Mis tahes täiendavad tagatised võib kindlaks määrata artiklis 26 osutatud korras.

4. Asjaomase liikmesriigi pädev asutus registreerib lõike 2 esimeses taandes osutatud heakskiidetud jaamad või keskused ja lõike 3 esimeses taandes osutatud heakskiidetud rühmad, kusjuures igale jaamale või keskusele ja rühmale antakse veterinaarloa number.

Iga liikmesriik koostab loetelu kõnealustest heakskiidetud jaamadest või keskustest ja rühmadest ja nende loanumbritest, ajakohastab seda ning teeb loetelu teistele liikmesriikidele ja üldsusele kättesaadavaks.

Käesoleva lõike ühetaolise kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad võib vastu võtta artiklis 26 osutatud korras.

5. Lõigetes 2 ja 3 nimetamata liikide sperma, munarakkude ja embrüote suhtes kehtivad loomatervishoiu nõuded ja veterinaarsertifikaadid kehtestatakse artiklis 26 osutatud korras.

Kuni sellise sperma ning selliste munarakkude ja embrüotega kauplemiseks ette nähtud loomatervishoiu nõuete ja veterinaarsertifikaatide kehtestamiseni kohaldatakse siseriiklikke eeskirju.

▼B

Artikkel 12

1. Direktiivis 90/425/EMÜ kehtestatud kontrolli eeskirju kohaldatakse eelkõige kontrollide korraldamise ning järelevalve osas käesolevas direktiivis käsitletavate loomade, sperma, munarakkude ja embrüote suhtes, millega on kaasas veterinaarsertifikaat. Muud loomad peavad olema pärit ettevõtetest, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi põhimõtteid päritolu ja sihtkoha kontrolli kohta.

2. Direktiivi 90/425/EMÜ artiklit 10 kohaldatakse käesolevas direktiivis käsitletavate loomade, sperma, munarakkude ja embrüote suhtes.

3. Kauplemise eesmärgil laieneb direktiivi 90/425/EMÜ artikkel 12 vahendajatele, kes peavad pidevalt või juhuti artiklites 7, 9 ja 10 osutatud loomi.

4. Direktiivi 90/425/EMÜ artikli 4 lõikes 2 ettenähtud sihtkoha teave loomade, sperma, munarakkude ja embrüote kohta, millega on vastavalt käesolevale direktiivile kaasas veterinaarsertifikaat, edastatakse ANIMO süsteemi kaudu.

5. Ilma, et see piiraks käesoleva direktiivi erisätete kohaldamist, teostab pädev asutus vajalikuks peetavad kontrollid juhul, kui kahtlustatakse, et käesolevat direktiivi ei järgita või kui esineb kahtlusi loomade tervise või artiklis 1 osutatud sperma, munarakkude ja embrüote kvaliteedi suhtes.

▼B

6. Liikmesriigid võtavad asjakohased haldusmeetmed või kriminaalõiguslikud meetmed käesoleva direktiivi rikkumise eest karistamiseks, eelkõige juhul, kui leitakse, et koostatud sertifikaadid või dokumendid ei vasta artiklis 1 osutatud loomade tegelikule seisundile, et kõnealuste loomade identifitseerimine või sperma, munarakkude ja embrüote märgistamine ei vasta käesolevale direktiivile või et kõnealused loomad või tooted ei ole läbinud käesolevas direktiivis ettenähtud kontrolle.

Artikkel 13

1. A või B lisas loetletud loomataudidele vastuvõtlikku liiki kuuluvate loomadega kauplemisel, mille puhul kohaldab sihtliikmesriik artiklites 14 ja 15 ettenähtud tagatist, ja selliste loomade sperma, munarakkude või embrüotega kauplemisel, lähetades neid vastavalt C lisale heakskiidetud asutustest, instituutidest ja keskustest heakskiidetud asutustesse, instituutidesse ja keskustesse, tuleb koostada E lisas esitatud näidisele vastav veodokument. Kõnealuses dokumendis, mille peab koostama päritoluasutuse, -instituudi või -keskuse eest vastutav veterinaararst, peab olema märgitud, et loomad või sperma, munarakud või embrüod on pärit vastavalt C lisale heakskiidetud asutusest, instituudist või keskusest, ja kõnealune dokument peab nende veol kaasas olema.

2. a) Heakskiitmiseks peavad asutused, instituudid või keskused esitama seoses teatamiskohustuslike loomataudidega liikmesriigi pädevale asutusele kõik asjakohased C lisas esitatud nõuetega seotud tõendavad dokumendid.

b) Pärast heakskiitmise või heakskiidu pikendamise taotlusega seotud toimiku kättesaamist kontrollib pädev asutus selles sisalduvat teavet ja vajaduse korral kohapeal tehtud testide tulemusi.

c) Pädev asutus tühistab heakskiidu vastavalt C lisa punktile 3.

▼M9

d) Pädev asutus registreerib kõik heakskiidetud asutused, instituudid ning jaamad või keskused ning väljastab neile loanumbri.

Iga liikmesriik koostab loetelu heakskiidetud asutustest, instituutidest ning jaamadest või keskustest ja nende loanumbritest, ajakohastab seda ning teeb loetelu teistele liikmesriikidele ja üldsusele kättesaadavaks.

Käesoleva punkti ühetaolise kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad võib vastu võtta artiklis 26 osutatud korras.

▼A1

e) Rootsile antakse alates ühinemislepingu jõustumise kuupäevast kaks aastat aega organite, instituutide ja keskuste suhtes ette nähtud meetmete rakendamiseks.

▼B

Artikkel 14

1. Kui liikmesriik koostab või on koostanud vahetult või tõuloomapidajate vahendusel vabatahtliku või kohustusliku kontroll- või järelevalveprogrammi ühe B lisas osutatud taudi jaoks, võib ta esitada selle programmi komisjonile, andes ülevaate eelkõige:

— taudi levikust oma territooriumil,

— sellest, kas taud on teatamiskohustuslik,

— programmi koostamise põhjustest, võttes arvesse selle tasuvust ja haiguse olulisust,

— geograafilisest piirkonnast, kus programmi hakatakse rakendama,

— asutuste suhtes kohaldatavatest staatuse kategooriatest, igale liigile esitatavatest nõuetest nende sissetoomisel ja kasutatavatest testimismeetoditest,

— programmi järelevalve korrast, sealhulgas tõuloomapidajate osalusest kontrolli- või järelevalveprogrammi rakendamisel,

— võetavatest meetmetest, kui ettevõte kaotab mingil põhjusel oma staatuse,

— võetavatest meetmetest, kui programmi raames tehtavate testide tulemused osutuvad positiivseteks,

— mittediskrimineerivast suhtest asjaomase liikmesriigi territooriumil toimuva kaubanduse ja ühendusesisese kaubanduse vahel.

2. Komisjon vaatab liikmesriikide esitatud programmid läbi. Programmid võib heaks kiita artiklis 26 ettenähtud korras ja kooskõlas lõikes 1 sätestatud kriteeriumidega. Sama korra järgi määratletakse samaaegselt või hiljemalt kolm kuud pärast programmide esitamist üldised või piiratud täiendavad tagatised, mida kauplemisel võib nõuda. Sellised tagatised ei tohi ületada liikmesriigis riiklikult rakendatavaid tagatisi.

3. Liikmesriikide esitatud programme võib muuta või täiendada artiklis 26 sätestatud korras. Sama korra järgi võib teha muudatusi lõikes 2 osutatud tagatistesse.

Artikkel 15

1. Kui liikmesriik käsitab oma territooriumi või osa oma territooriumist vabana ühest B lisas loetletud loomataudist, millele käesolevas direktiivis käsitletavad loomad on vastuvõtlikud, esitab ta komisjonile asjakohased tõendavad dokumendid, kus on märgitud eelkõige:

— taudi olemus ning selle varasem esinemine tema territooriumil,

— seroloogilisel, mikrobioloogilisel, patoloogilisel või epidemioloogilisel uuringul põhineva vaatluse tulemused,

▼B

— ajavahemik, mille jooksul on taudist tulnud teatada pädevale asutusele,

— ajavahemik, mille jooksul on tehtud vaatlusi,

— vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul vaktsineerimine kõnealuse taudi vastu on olnud keelatud, ja geograafiline piirkond, kus keeld on kehtinud,

— taudi puudumise kindlakstegemise kord.

2. Komisjon vaatab läbi lõikes 1 ettenähtud dokumendid ja esitab alalisele veterinaarkomiteele otsuse, milles kiidetakse heaks või lükatakse tagasi liikmesriigi esitatud kava. Kui kava võetakse vastu, määratletakse artiklis 26 sätestatud korras üldised või piiratud täiendavad tagatised, mida võib kauplemisel nõuda. Need tagatised ei tohi ületada liikmesriigis riiklikult rakendatavaid tagatisi.

Kuni otsuse tegemiseni võib asjaomane liikmesriik kauplemisel jätta alles asjakohased nõuded, mis on tema staatuse säilitamiseks vajalikud.

3. Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile igast muudatusest, mis tehakse lõikes 1 täpsustatud andmetes. Lõike 2 kohaselt määratletud tagatisi võib sellist teatamist silmas pidades muuta või tühistada artiklis 26 sätestatud korras.

III PEATÜKK

Ühendusse importimise suhtes kohaldatavad sätted

Artikkel 16

Käesolevas direktiivis käsitletavate loomade, sperma, munarakkude ja embrüote impordi suhtes kohaldatavad tingimused peavad olema vähemalt samaväärsed II peatükis sätestatud tingimustega.

▼M14

Kasside, koerte ja valgetuhkrute puhul peavad imporditingimused olema vähemalt samaväärsed määruse (EL) nr 576/2013 artikli 10 lõike 1 punktides a–d ja artikli 12 punktis a sätestatud tingimustega.

Lisaks teises lõigus nimetatud tingimustele peab koerte, kasside ja valgetuhkrutega sihtkohta transportimisel kaasas olema veterinaarsertifikaat, mille on täitnud ja allkirjastanud ametlik veterinaararst, kes kinnitab, et pädeva asutuse volitatud veterinaararst tegi loomale kliinilise läbivaatuse 48 tunni jooksul enne lähetamist, ja leidis, et loom on kliinilise läbivaatuse ajal hea tervise juures ja suuteline taluma sihtkohta viimist.

▼B

Artikkel 17

1. Artikli 16 ühtse kohaldamise eesmärgil kohaldatakse järgmiste lõigete sätteid.

▼M9
▼C1

2. Ühendusse võib importida üksnes artiklis 11 osutatud loomi ning spermat, munarakke ja embrüoid, mis vastavad järgmistele nõuetele:

▼M9

a) need peavad pärit olema kolmandast riigist, mis on kantud lõike 3 punkti a kohaselt koostatavasse loetellu;

b) nendega peab kaasas olema artiklis 26 osutatud korras koostatavale näidisele vastav veterinaarsertifikaat, millele on alla kirjutanud ekspordiriigi pädev asutus ja millega tõendatakse, et

i) loomad

— vastavad lisatingimustele või nende puhul pakutakse lõikes 4 osutatud samaväärseid tagatisi ning

— on pärit C lisas esitatud tingimustega vähemalt samaväärseid tagatisi pakkuvatest heakskiidetud jaamadest või keskustest, asutustest, instituutidest;

ii) sperma, munarakud ja embrüod on pärit sellistest heakskiidetud seemendusjaamadest või sperma säilitamise keskustest või kogumis- ja tootmisrühmadest, mille tagatised on vähemalt samaväärsed D lisa I peatükis esitatud tingimustega, mis kehtestatakse artiklis 26 osutatud korras.

Kuni kolmandate riikide loetelude, punktis b osutatud heakskiidetud asutuse, punktides a ja b osutatud loomatervishoiu nõuete ja veterinaarsertifikaatide kehtestamiseni kohaldatakse siseriiklikke eeskirju tingimusel, et need ei ole soodsamad II peatüki sätetest.

3. Sätestatakse, et

a) artiklis 26 osutatud korras kehtestatakse loetelu sellistest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest, kes suudavad liikmesriikidele ja komisjonile anda tagatised, mis on samaväärsed II peatükis loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega seoses ette nähtud tagatistega;

b) vastavalt käesolevale punktile kehtestatakse loetelu artikli 11 lõike 2 esimeses taandes ja sama artikli lõike 3 esimeses taandes osutatud heakskiidetud jaamadest või keskustest ja rühmadest, mis asuvad ühes käesoleva lõike punktis a osutatud loetelusse kuuluvas kolmandas riigis ja mille puhul pädev asutus saab anda artikli 11 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud tagatised.

Esimeses lõigus osutatud heakskiidetud jaamade või keskuste ja rühmade ning nende veterinaarloa numbrite loetelu edastatakse komisjonile.

Kolmanda riigi pädev asutus peab jaamadele või keskustele ning rühmadele antud heakskiidu viivitamata peatama või tühistama, kui see ei vasta enam artikli 11 lõigetes 2 ja 3 osutatud tingimustele, ning komisjonile tuleb sellest viivitamata teatada.

▼M9

Komisjon edastab liikmesriikidele kõik kolmanda riigi pädevalt asutuselt vastavalt teisele ja kolmandale lõigule saadud uued või ajakohastatud loetelud ning teeb need teavitamise eesmärgil üldsusele kättesaadavaks.

Käesoleva punkti ühetaolise kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad võib vastu võtta artiklis 26 osutatud korras;

c) artiklis 26 osutatud korras määratakse kindlaks loomatervishoiu erinõuded, eelkõige ühenduse kaitsmiseks teatavate eksootiliste haiguste eest, või käesoleva direktiiviga ette nähtud tagatistega samaväärsed tagatised.

Kolmandate riikide suhtes kehtestatud erinõuded ja samaväärsed tagatised ei tohi olla soodsamad nendest, mis on ette nähtud II peatükis.

▼B

4. Lõikes 3 ettenähtud loetelu võib sisaldada üksnes kolmandaid riike või kolmandate riikide osi:

a) kust importimine ei ole keelatud:

— A lisas osutatud haiguse või muu ühenduse jaoks eksootilise haiguse olemasolu tõttu,

— vastavalt direktiivi 72/462/EMÜ artiklitele 6, 7 ja 14 ning direktiivi 91/495/EMÜ ja direktiivi 71/118/EMÜ ([1]) artiklile 17 või käesolevas direktiivis käsitletud muude loomade puhul otsuse alusel, mis tehakse artiklis 26 sätestatud korras, võttes arvesse loomade tervislikku seisundit;

b) mis on vastavalt direktiivi 72/462/EMÜ artikli 3 lõikele 2 tunnistatud suutelisteks tagama kehtivate õigusaktide rakendamise, võttes arvesse nende õigusakte ning veterinaarteenistuste ja järelevalvetalituste korraldust, volitusi ja järelevalvet;

c) mille veterinaarteenistused on suutelised tagama, et täidetakse tervishoiunõudeid, mis on samaväärsed vähemalt II peatükis sätestatud tervishoiunõuetega.

5. Komisjoni ja liikmesriikide eksperdid kontrollivad kohapeal, kas kolmanda riigi antud tagatisi tootmise ja turuleviimise tingimuste osas võib käsitada samaväärseina ühenduses kohaldatavate tagatistega.

Kõnealuste kontrollide eest vastutavad liikmesriikide eksperdid määrab komisjon liikmesriikide ettepanekul.

Kõnealused kontrollid viiakse läbi ühenduse nimel, kes kannab kõik sellega seotud kulutused.

([1]) Nõukogu 15. veebruari 1971. aasta direktiiv 71/118/EMÜ värske kodulinnulihaga kauplemist mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta (EÜT L 55, 8.3.1971, lk 23). Viimati muudetud direktiiviga 90/654/EMÜ (EÜT L 353, 17.12.1990, lk 48).

▼B

6. Kuni lõikes 5 osutatud kontrollide korraldamiseni jätkatakse kolmandates riikides läbiviidavate kontrollide suhtes kohaldatavate siseriiklike eeskirjade kohaldamist, mille puhul tuleb alalise veterinaarkomitee kaudu teatada igast kontrollide käigus avastatud juhtumist, kus ei täideta vastavalt lõikele 3 pakutud tagatise tingimusi.

Artikkel 18

1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas direktiivis käsitletavaid loomi, spermat, munarakke ja embrüoid imporditakse ühendusse üksnes juhul kui:

— nendega on kaasas sertifikaat, mille koostab riiklik veterinaararst.

Sertifikaadi näidis koostatakse sõltuvalt loomaliigist artiklis 26 sätestatud korras,

— nad on läbinud rahuldavalt direktiivides 90/675/EMÜ ja 91/496/EMÜ ([1]) nõutavad kontrollid,

— nad on enne ühenduse territooriumile vedamist läbinud riikliku veterinaararsti kontrolli, et tagada direktiivis 91/628/EMÜ ([2]) täpsustatud veotingimuste, eelkõige loomade jootmise ja söötmisega seotud tingimuste täitmine,

— artiklites 5–10 osutatud loomad on olnud enne turuleviimist karantiinis vastavalt üksikasjalikele eeskirjadele, mis kehtestatakse artiklis 26 sätestatud korras.

2. Kuni käesoleva artikli kohaldamise erieeskirjade kehtestamiseni jätkatakse siseriiklike eeskirjade kohaldamist impordi suhtes kolmandatest riikidest, mille puhul ei ole vastu võetud selliseid nõudeid ühenduse tasandil, kõnealust kohaldamist jätkatakse juhul, kui siseriiklikud eeskirjad ei ole II peatükis sätestatud eeskirjadest soodsamad.

Artikkel 19

Artiklis 26 ettenähtud korras otsustatakse:

a) loomatervishoiu erinõuded loomade impordiks ühendusse ning loomaaedadesse, tsirkustesse, lõbustusparkidesse või katselaboritesse saadetavate loomade saatedokumentide laad ja sisu vastavalt loomaliigile;

b) täiendavad tagatised käesolevas direktiivis käsitletavate eri loomaliikide puhul ettenähtud tagatistele asjaomaste ühenduse liikide kaitseks.

([1]) Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate loomade veterinaarkontrolli põhimõtted ja millega muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

([2]) Nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiiv 91/628/EMÜ, milles käsitletakse loomade kaitset nende vedamisel ja millega muudetakse direktiive 90/425/EMÜ ja 91/496/EMÜ (EÜT L 340, 11.12.1991, lk 17).

▼B

Artikkel 20

▼M9

Direktiivis 97/78/EÜ sätestatud eeskirju kohaldatakse eelkõige liikmesriikides tehtavate kontrollide korraldamise ja järelmeetmete suhtes ning kaitsemeetmete suhtes, mida kohaldatakse kooskõlas kõnealuse direktiivi artiklis 22 nimetatud menetlusega.

▼B

►C2 Kuni direktiivi 91/496/EMÜ artikli 8 punktis B ja artiklis 30 ettenähtud otsuste rakendamiseni ◄ jätkatakse nimetatud direktiivi artikli 8 lõigete 1 ja 2 kohaldamiseks ettenähtud asjakohaste siseriiklike eeskirjade kohaldamist, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud põhimõtete ja eeskirjade järgimist.

IV PEATÜKK

Ühised lõppsätted

Artikkel 21

Kauplemisel kohaldatavate sertifikaatide näidised ja loomatervishoiu nõuded, mille täitmine võimaldab kaubelda loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mida ei ole käsitletud artiklites 5–11, määratakse vajaduse korral kindlaks artiklis 26 sätestatud korras.

Artikkel 22

Käesoleva direktiivi lisasid muudetakse vajaduse korral artiklis 26 sätestatud korras.

▼A1

Enne ühinemislepingu jõustumise kuupäeva vaadatakse B lisa uuesti läbi eelkõige selleks, et muuta haiguste loetelu, lisades sellesse haigused, mille suhtes mäletsejalised ja sealised on vastuvõtlikud, ning haigused, mis kanduvad edasi lammaste sperma, munarakkude ja embrüotega.

▼B

Artikkel 23

Artiklis 26 sätestatud korras võib erandina ►M7 ———— ◄ II peatükist vajaduse korral sätestada erinõuded tsirkuse ja lõbustuspargi loomade liikumiseks ja loomaaedade jaoks ettenähtud loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega kauplemiseks.

Artikkel 24

1. Liikmesriikidel on lubatud nõuda, et käesolevas direktiivis osutatud, läbi kolmanda riigi veetud loomade (kaasa arvatud puurilindude), sperma, munarakkude ja embrüote sisenemise puhul nende territooriumile tuleb esitada käesoleva direktiivi nõuete täitmist tõendav veterinaarsertifikaat.

2. Liikmesriigid, kes kasutavad lõikes 1 sätestatud võimalust, teatavad sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalises veterinaarkomitees.

▼B

Artikkel 25

Direktiivi 90/425/EMÜ A lisasse lisatakse järgmine lõige:

„Nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse selliste loomade, sperma, munarakkude ja embrüote ühendusesisest kauplemist ja ühendusse importimist reguleerivad loomatervishoiu nõuded, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A lisa I punktis osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).”

▼M7

Artikkel 26

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 kohaselt loodud toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee. ([1])

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ ([2]) artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaja pikkuseks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

▼B

Artikkel 27

Liikmesriigid, kes rakendavad alternatiivset kontrollisüsteemi, mis annab käesolevas direktiivis sätestatud tagatistega võrdväärseid tagatisi loomade, sperma, munarakkude ja embrüote liikumise suhtes asjaomaste liikmesriikide territooriumil, võivad teha üksteisele vastastikku erandeid artikli 6 A osa punkti 1 alapunktist f, artikli 8 punktist b ja artikli 11 lõike 1 punktist d.

Artikkel 28

Artiklis 26 sätestatud korras võib kolmeks aastaks võtta üleminekumeetmed, et hõlbustada üleminekut käesoleva direktiiviga kehtestatud uuele korrale.

Artikkel 29

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi sätete täitmiseks vajalikud õigusnormid enne 1. jaanuari 1994. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

([1]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusaktide peamiste sätete teksti.

3. Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtmise tähtpäev määratakse 1. jaanuariks 1994, ilma et see piiraks direktiivides 89/662/EMÜ ja 90/425/EMÜ ettenähtud veterinaarkontrollide tühistamist piiridel.

Artikkel 30

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼M6

A LISA

TEATAMISKOHUSTUSLIKUD LOOMATAUDID SEOSES KÄESOLEVA DIREKTIIVIGA

Haigus	Enim kokkupuutuv selts, perekond, liik
Hobuste aafrika katk	*Equidae* (hobuslased)
Sigade aafrika katk	*Suidae* ja *Tayassuidae*
Klassikaline lindude katk	*Aves*
Ameerika haudemädanik	*Apis*
Siberi katk	*Bovidae*, *Camelidae*, *Cervidae*, *Elephantidae*, *Equidae* ja *Hippopotamidae*
Lammaste katarraalne palavik	*Antilocapridae*, *Bovidae*, *Cervidae*, *Giraffidae* ja *Rhinocerotidae*
Brucella abortus	*Antilocapridae*, *Bovidae*, *Camelidae*, *Cervidae*, *Giraffidae*, *Hippopotamidae* ja *Tragulidae*
Brucella melitensis	*Antilocapridae*, *Bovidae*, *Camelidae*, *Cervidae*, *Giraffidae*, *Hippopotamidae* ja *Tragulidae*
Brucella ovis	*Camelidae*, *Tragulidae*, *Cervidae*, *Giraffidae*, *Bovidae* ja *Antilocapridae*
Brucella suis	*Cervidae*, *Leporidae*, *Ovibos moschatus*, *Suidae* ja *Tayassuidae*
Sigade klassikaline katk	*Suidae* ja *Tayassuidae*
Veiste nakkav pleuropneumoonia	Veised (k.a seebud, pühvlid, piisonid ja jakid)
Ebola	Ahvilised
Suu- ja sõrataud	Sõralised ja india elevandid
Nakkuslik vereloomenekroos	*Salmonidae*
Nodulaarne dermatiit	*Bovidae* ja *Giraffidae*
Ahvirõuged	Närilised ja ahvilised
Mycobacterium bovis	*Mammalia*, eelkõige *Antilocapridae*, *Bovidae*, *Camelidae*, *Cervidae*, *Giraffidae* ja *Tragulidae*
Newcastle'i haigus	*Aves*
Väikemäletsejaliste katk	*Bovidae* ja *Suidae*
Tescheni haigus	*Suidae*
Ornitoos	*Psittaciformes*
Marutaud	*Carnivora* ja *Chiroptera*

▼**M6**

Haigus	Enim kokkupuutuv selts, perekond, liik
Rifti oru palavik	*Bovidae*, *Camelus*'e liigid ja *Rhinocerotidae*
Veiste katk	Sõralised
Tarumardikas (*Aethina tumida*)	*Apis* ja *Bombus*
Lammaste ja kitsede rõuged	*Bovidae*
Sigade vesikulaarhaigus	*Suidae* ja *Tayassuidae*
Lest liigist *Tropilaelaps*	*Apis*
Vesikulaarne stomatiit	*Artiodactyla* ja *Equidae*
TSE	*Bovidae*, *Cervidae*, *Felidae* ja *Mustelidae*

▼B

B LISA

LOETELU LOOMATAUDIDE KOHTA, MILLE JAOKS VÕIB KÄESOLEVA DIREKTIIVI ALUSEL HEAKS KIITA RIIKLIKKE PROGRAMME

Naaritsad	Viiruslik enteriit Naaritsate aleuudi haigus
Mesilased	Euroopa haudemädanik Varroatoos ja lesttõbi
Ahvid ja kaslased	Tuberkuloos
Mäletsejalised	Tuberkuloos
Jäneselised	Müksomatoos Hemorraagiline haigus Tulareemia

▼M3

C LISA

ASUTUSTE, INSTITUUTIDE VÕI KESKUSTE HEAKSKIITMIST REGULEERIVAD TINGIMUSED

1. Ametliku heakskiidu saamiseks käesoleva direktiivi artikli 13 lõike 2 alusel peab artikli 2 lõike 1 punktis c määratletud asutus, instituut või keskus:

a) olema selgelt piiritletud ja ümbrusest eraldatud või peavad loomad olema piiratud ja asuma nii, et nad ei põhjusta terviseriski põllumajandusettevõtetes, mille sanitaarseisund võib ohtu sattuda;

b) omama piisavaid vahendeid loomade püüdmiseks, piiramiseks ja eraldamiseks, nõuetekohaseid karantiiniruume ning heakskiidetud menetlusi heakskiitmata lähtekohtadest toodavate loomade jaoks;

c) olema vaba A lisas loetletud haigustest ja B lisas loetletud haigustest, kui asjaomasel riigil on programm vastavalt artiklile 14. Selleks et tunnistada asutus, instituut või keskus kõnealustest haigustest vabaks, hindab pädev asutus vähemalt eelmise kolme aasta jooksul registreeritud andmeid loomade tervisliku seisundi kohta ja asutuses, instituudis või keskuses teostatud kliiniliste ja laboratoorsete katsete tulemusi. Erandina kõnealusest nõudest kiidetakse siiski uued ettevõtted heaks juhul, kui ettevõttes peetavad loomad on pärit heakskiidetud ettevõtetest;

d) pidama ajakohastatud arvestust, milles kajastuvad:

i) ettevõttes olevate igat liiki loomade arv ja andmed (vanus, sugu, liik ja vajaduse korral individuaalne identifitseerimistunnus),

ii) ettevõttesse toodavate või sealt välja viidavate loomade arv ja andmed (vanus, sugu, liik ja vajaduse korral individuaalne identifitseerimistunnus), samuti teave nende päritolu või sihtkoha, ettevõttest algava või seal lõppeva veo ning loomade tervisliku seisundi kohta,

iii) vereanalüüside või muude diagnostiliste protseduuride tulemused,

iv) haigusjuhud ja vajaduse korral määratud ravi,

v) ettevõttes surnud loomade, kaasa arvatud surnult sündinud loomade surmajärgsete uuringute tulemused,

vi) eraldatuse või karantiini vältel tehtud tähelepanekud;

e) omama kokkulepet pädeva laboratooriumiga surmajärgsete uuringute teostamiseks või omama ühte või mitut sobivat ruumi, kus pädev isik võib heakskiidetud veterinaararsti järelevalve all kõnealuseid kontrolle teostada;

f) omama sobivat korraldust või kohapealseid võimalusi haiguse tõttu surnud või surmatud loomakehade nõuetekohaseks kõrvaldamiseks;

▼**M3**

g) tagama lepingu või aktiga pädeva asutuse poolt heakskiidetud ja tema alluvuses töötava veterinaararsti teenused; veterinaararst:

i) vastab *mutatis mutandis* direktiivi 64/432/EMÜ artikli 14 lõike 3 punktis B osutatud nõuetele,

ii) tagab, et asjaomases riigis valitseva haigusolukorraga seotud haiguse järelevalve- ja kontrollimeetmed on heaks kiitnud pädev asutus ning neid kohaldatakse asutuses, instituudis või keskuses. Sellised meetmed hõlmavad:

— iga-aastast haiguse järelevalvekava, kaasa arvatud loomade kontrolli zoonooside osas,

— nakkushaiguse kahtlusega loomade kliinilist, laboratoorset ja surmajärgset analüüsimist,

— vajaduse korral vastuvõtlike loomade vaktsineerimist nakkushaiguste vastu üksnes kooskõlas ühenduse õigusaktidega,

iii) tagab, et igast kahtlasest surmast või igast muust sümptomist, mis viitab loomade haigestumisele ühte või mitmesse A ja B lisas osutatud haigusesse, teatatakse viivitamata pädevale asutusele, kui kõnealune haigus on asjaomases liikmesriigis teatamiskohustuslik,

iv) tagab, et sissetoodavad loomad on olnud vajaduse korral eraldatud vastavalt käesoleva direktiivi nõuetele ja pädeva asutuse juhistele (kui need on koostatud),

v) vastutab käesolevas direktiivis ja veetavate loomade heaolu ja loomsete jäätmete kõrvaldamist käsitlevates ühenduse õigusaktides sätestatud loomatervishoiu nõuete igapäevase täitmise eest;

h) peavad katselaborite jaoks ettenähtud loomi kooskõlas direktiivi 86/609/EMÜ artikliga 5.

2. Heakskiit säilitatakse, kui täidetakse järgmiseid nõudeid:

a) ruumid on pädeva asutuse riikliku veterinaararsti järelevalve all; riiklik veterinaararst:

i) külastab asutuse, instituudi või keskuse ruume vähemalt korra aastas,

ii) kontrollib heakskiidetud veterinaararsti tegevust ja iga-aastase haiguse järelevalvekava rakendamist,

iii) tagab käesoleva direktiivi täitmise;

b) ettevõttesse võetakse vastavalt käesolevale direktiivile üksnes teisest heakskiidetud asutusest, instituudist või keskusest pärit loomi;

▼**M3**

c) riiklik veterinaararst tõendab, et:

— käesoleva direktiivi sätted on täidetud,

— loomadega tehtud kliiniliste, surmajärgsete ja laboratoorsete katsete tulemused on näidanud, et A ja B lisas osutatud haigusi ei esine;

d) asutus, instituut või keskus säilitab punkti 1 alapunktis d osutatud andmeid vähemalt kümne aasta jooksul pärast heakskiitmist.

3. Erandina käesoleva direktiivi artikli 5 lõikest 1 ja käesoleva lisa punkti 2 alapunktist b võib heakskiidetud asutusse, instituuti või keskusesse tuua loomi, kaasa arvatud ahve (*simiae* ja *prosimiae*), kes ei ole pärit heakskiidetud asutusest, instituudist või keskusest, tingimusel et kõnealused loomad läbivad enne olemasolevate loomade juurde laskmist ametliku järelevalve all karantiini vastavalt pädeva asutuse juhistele.

Ahvide (*simiae* ja *prosimiae*) puhul tunnustatakse OIE rahvusvahelise tervishoiu eeskirjades (peatükk 2.10.1 ja liide 3.5.1) sätestatud karantiininõudeid.

Muude loomade puhul, kes läbivad karantiini vastavalt käesoleva lisa punkti 2 alapunktile b, peab karantiin kestma vähemalt 30 päeva, pidades silmas A lisas loetletud haigusi.

4. Heakskiidetud asutuses, instituudis või keskuses peetavaid loomi võib kõnealusest ettevõttest välja viia üksnes juhul, kui need viiakse teise heakskiidetud asutusse, instituuti või keskusesse samas liikmesriigis või teises liikmesriigis; kui kõnealuseid loomi ei viida heakskiidetud asutusse, instituuti või keskusesse, võib neid siiski välja viia üksnes vastavalt pädeva asutuse nõuetele, et vältida haiguse võimalikku levikut.

5. Kui liikmesriik saab ühenduse õigusaktide alusel lisatagatisi, võib ta taotleda vastuvõtlike liikide lisamisel heakskiidetud asutustesse, instituutidesse või keskustesse asjakohaseid lisanõudeid ja sertifitseerimist.

6. Heakskiidu osalise või täieliku peatamise, tühistamise või taastamise kord on järgmine:

a) heakskiit peatatakse või tühistatakse, kui pädev asutus leiab, et punktis 2 osutatud nõudeid ei ole täidetud või et kasutusviisi on muudetud ja seda ei hõlmata enam käesoleva direktiivi artikliga 2;

▼**M3**

b) kui edastatakse teade ühe A või B lisas loetletud haiguse kahtlusest, peatab pädev asutus asutuse, instituudi või keskuse heakskiidu, kuni kahtlus on ametlikult välistatud. Olenevalt haigusest ja selle leviku ohust võib heakskiidu peatamine hõlmata kogu ettevõtet või üksnes teatavaid loomagruppe, mis on kõnealusele haigusele vastuvõtlikud. Pädev asutus tagab, et haiguse kahtluse kinnitamiseks või välistamiseks vajalikud meetmed võetakse vastavalt ühenduse õigusaktidele, millega reguleeritakse kõnealuse haiguse vastu võetavaid meetmeid ja milles käsitletakse loomadega kauplemist;

c) kui haiguse kahtlus leiab kinnitust, kiidetakse asutus, instituut või keskus uuesti heaks üksnes siis, kui pärast haiguse ja nakkusallika likvideerimist ruumides, samuti pärast nõuetekohast puhastamist ja desinfitseerimist on käesoleva lisa punktis 1 (välja arvatud punkti 1 alapunktis c) sätestatud tingimused jälle täidetud;

d) pädev asutus teavitab komisjoni asutuse, instituudi või keskuse heakskiidu peatamisest, tühistamisest või taastamisest.

▼M10

D LISA

I PEATÜKK

Seemendusjaamade, sperma säilitamise keskuste ja embrüokogumis- ja -tootmisrühmade suhtes kohaldatavad tingimused

I. *Seemendusjaamade ja sperma säilitamise keskuste heakskiitmise tingimused*

1. Heakskiidu ja artikli 11 lõikes 4 osutatud veterinaarloa numbri saamiseks peab seemendusjaam:

▼M16

1.1. olema pädeva asutuse volitusel jaama veterinaararsti alalise järelevalve all;

▼M10

1.2. omama vähemalt:

a) lukustatavat loomade eluruumi ja vajaduse korral hobuslaste jaoks jalutusala, mis on füüsiliselt eraldatud sperma kogumise, töötlemise ja säilitamise ruumidest;

b) isolatsiooniruume, millel puudub otseühendus loomade tavapäraste eluruumidega;

c) ilma et see mõjutaks punktis 1.4 sätestatud nõudeid, sperma kogumise ruume, mis võivad olla kaitstud halbade ilmastikuolude eest ning millel on nii sperma kogumise kohas kui ka selle ümbruses libisemiskindel pinnakate kaitseks ohtlike vigastuste eest kukkumise korral;

d) eraldi ruumi varustuse puhastamiseks ja desinfitseerimiseks või steriliseerimiseks;

e) kogumisruumidest eraldi asuvat spermatöötlemisruumi ja alapunktis d osutatud puhastamisruumi, mis ei pea tingimata asuma samas kohas;

f) sperma säilitamise ruumi, mis ei pea tingimata asuma samas kohas;

1.3. olema ehitatud või eraldatud nii, et on välistatud kokkupuude väljaspool jaama oleva karjaga;

1.4. olema ehitatud nii, et kogu jaama (v.a ametiruumid ja hobuslaste jalutusala) oleks võimalik raskusteta puhastada ja desinfitseerida.

2. Heakskiidu saamiseks peab sperma säilitamise keskus:

a) juhul, kui säilitatakse rohkem kui ühelt liigilt kogutud spermat, mis on pärit käesoleva direktiivi kohaselt heakskiidetud seemendusjaamadest, või kui keskuses säilitatakse embrüoid kooskõlas käesoleva direktiiviga, saama eraldi veterinaarloa numbri (osutatud artikli 11 lõikes 4) iga liigi kohta, mille spermat keskuses säilitatakse;

▼**M10**

b) olema pädeva asutuse volitusel jaama veterinaararsti alalise järelevalve all;

c) omama sperma ja/või embrüote säilitamiseks vajaliku sisseseadega säilitusruumi, mis on ehitatud nii, et see kaitseb tooteid ja sisseseadet halbade ilmastiku- ja keskkonnamõjude eest;

d) olema ehitatud nii, et on välistatud kokkupuude väljaspool jaama oleva karja või muude loomadega;

e) olema ehitatud nii, et kogu keskust (v.a ametiruumid ja hobuslaste jalutusala) oleks võimalik raskusteta puhastada ja desinfitseerida;

f) olema ehitatud nii, et kõrvaliste isikute juurdepääs on täiesti välistatud.

II. *Seemendusjaamade ja säilituskeskuste järelevalve tingimused*

1. Seemendusjaamades:

1.1. peab teostama järelevalvet, et tagada järgmiste nõuete täitmine:

a) jaamades peetakse üksnes selle liigi loomi, kelle spermat kogutakse.

Jaamas võib pidada siiski ka muid koduloomi, tingimusel et nad ei põhjusta nakkusohtu loomadele, kelle spermat kogutakse, ja vastavad jaama veterinaararsti kehtestatud tingimustele.

Kui hobuslaste seemendusjaam asub samas kohas kunstliku seemenduse jaama või paaritusjaamaga, võib emaseid hobuslasi ehk märasid ja kastreerimata isaseid hobuslasi ehk proovitäkke ja sugutäkke pidada tingimusel, et nad vastavad II peatüki I jao punktidele 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.4;

b) on tagatud, et jaama ei sisene kõrvalised isikud ja loaga külastajate puhul täidetakse jaama veterinaararsti kehtestatud nõudeid;

c) värvatakse üksnes pädevaid töötajaid, kellel on piisav väljaõpe haiguste leviku takistamiseks vajalike desinfitseerimis- ja hügieenimeetodite osas;

1.2. peab teostama kontrolli, et tagada järgmiste nõuete täitmine:

a) peetakse arvestust järgmiste andmete kohta:

i) iga jaamas oleva looma liik, tõug, sünnikuupäev ning identifikatsioon;

ii) loomade saabumine jaama ja sealt lahkumine;

▼**M10**

iii) jaamas peetavate loomade haiguslugu ning kõik neile tehtud diagnostilised testid koos tulemustega, ravi ja vaktsineerimised;

iv) sperma kogumise ja töötlemise kuupäev;

v) sperma sihtkoht;

vi) sperma säilitamine;

b) ühtegi jaamas peetavatest loomadest ei kasutata loomulikuks paaritamiseks vähemalt 30 päeva enne esimest sperma kogumist ega kogumisperioodi jooksul;

c) sperma kogutakse, seda töödeldakse ja säilitatakse ainult selleks ettenähtud ruumides;

d) kõik vahendid, mis puutuvad sperma kogumise ja töötlemise ajal kokku sperma või doonorloomaga, desinfitseeritakse või steriliseeritakse enne kasutamist nõuetekohaselt, välja arvatud uued, pärast kasutamist ära visatavad, st ühekordseks kasutamiseks ettenähtud vahendid.

Kui hobuslaste seemendusjaam asub samas kohas kunstliku seemenduse jaama või paaritusjaamaga, tuleb rangelt eraldada kunstlikul seemendamisel või paaritamisel kasutatavad vahendid ja seadmed ning need vahendid ja seadmed, mis puutuvad kokku doonorloomade või teiste seemendusjaamas peetavate loomadega;

e) sperma töötlemisel kasutatavad loomsed tooted, sh lahjendusvedelikud, lisandid ja täiteained, on saadud allikatest, mis ei kujuta ohtu loomade tervisele või mida on sellise ohu vältimiseks enne kasutamist töödeldud;

f) külmutusaineid, mida sperma säilitamiseks kasutatakse, ei ole varem kasutatud muude loomset päritolu toodete puhul;

g) säilitus- ja veoanumad desinfitseeritakse või steriliseeritakse nõuetekohaselt enne iga täitmist, välja arvatud uued, pärast kasutamist ära visatavad ehk ühekordseks kasutamiseks ettenähtud anumad;

h) iga üksik spermadoos või iga edasiseks töötlemiseks ettenähtud värske sperma ejakulaat on kustumatult märgistatud nii, et on võimalik hõlpsasti kindlaks teha sperma kogumise kuupäev, doonorlooma liik, tõug ja identifikatsioon ning seemendusjaama loanumber;

▼**M10**

1.3. peab riiklik veterinaararst tegema kontrollkäike paaritushooajal vähemalt kord aastas hooajalise paljunemisega loomade puhul ning kaks korda aastas mittehooajalise paljunemisega loomade puhul, et jälgida ja kontrollida vajaduse korral dokumentide, tavapäraste toimingute ja siseauditite põhjal kõiki heakskiitmise ja järelevalve tingimustega seotud küsimusi.

2. Sperma säilitamise keskustes:

2.1. peab teostama järelevalvet, et tagada järgmiste nõuete täitmine:

a) keskuses säilitatava sperma kogumiseks kasutatud doonorloomade olukord peab vastama käesoleva direktiivi nõuetele;

b) järgitakse punkti 1.1 alapunktides b ja c sätestatud nõudeid;

c) peetakse arvestust kogu säilituskeskusse saabuva ja keskusest väljuva sperma kohta;

2.2. peab teostama kontrolli, et tagada järgmiste nõuete täitmine:

a) heakskiidetud spermasäilituskeskusse võib tuua ainult heakskiidetud seemendusjaamast või säilitamise keskusest pärit ja kõigile tervishoiunõuetele vastavates tingimustes veetud spermat, mis ei ole puutunud kokku käesoleva direktiivi nõuetele mittevastava spermaga;

b) spermat säilitatakse üksnes selleks ettenähtud ruumides ning rangeid hügieeninõudeid järgides;

c) kõik vahendid, mis spermaga kokku puutuvad, välja arvatud ühekordsed vahendid, desinfitseeritakse või steriliseeritakse enne kasutamist nõuetekohaselt;

d) säilitus- ja veoanumad, välja arvatud ühekordseks kasutamiseks ettenähtud anumad, desinfitseeritakse või steriliseeritakse enne iga täitmist nõuetekohaselt;

e) külmutusaineid, mida sperma säilitamiseks kasutatakse, ei ole varem kasutatud muude loomset päritolu toodete puhul;

f) iga üksik spermadoos on kustumatult märgistatud nii, et on võimalik hõlpsasti kindlaks teha sperma kogumise kuupäev, doonorlooma liik, tõug ja identifikatsioon ning seemendusjaama loanumber; iga liikmesriik edastab komisjonile ja teistele liikmesriikidele oma territooriumil kasutatava märgistuse tunnused ja vormi;

2.3. lubatakse erandina punkti 2.2 alapunktist a säilitada embrüoid, kui embrüod vastavad käesoleva direktiivi nõuetele ja neid hoitakse eraldi säilitusanumates;

▼**M10**

2.4. peab riiklik veterinaararst tegema kontrollkäike vähemalt kaks korda kalendriaastas, et jälgida ja kontrollida vajaduse korral dokumentide, tavapäraste toimingute ja siseauditite põhjal kõiki heakskiitmise ja järelevalve tingimustega seotud küsimusi.

III. *Embrüokogumis- ja -tootmisrühmade heakskiitmise ja järelevalve tingimused*

1. Heakskiidu saamiseks peab iga embrüokogumisrühm vastama järgmistele nõuetele:

1.1. embrüoid peab koguma, töötlema ja säilitama kas rühma veterinaararst või tema vastutusel üks või mitu pädevat tehnilist töötajat, keda rühma veterinaararst on hügieenimeetodite ja -tehnika ning haigustõrjemeetodite ja -põhimõtete osas välja õpetanud;

1.2. rühma veterinaararst vastutab rühma kõigi toimingute eest, sh ka selliste toimingute eest nagu:

a) doonorlooma identifikatsiooni ja terviseseisundi kontrollimine;

b) doonorloomade tervishoid ja kirurgia;

c) desinfitseerimine ja hügieenitoimingud;

d) arvestuse pidamine järgmiste andmete kohta:

i) iga doonorlooma liik, tõug, sünnikuupäev ning identifikatsioon;

ii) doonorloomade haiguslugu ning kõik neile tehtud diagnostilised testid koos tulemustega, ravi ja vaktsineerimised;

iii) ovotsüütide, munarakkude ja embrüote kogumise, töötlemise ja säilitamise koht ja kuupäev;

iv) embrüote identifikatsioon ja nende sihtkoha andmed, kui need on teada;

1.3. rühm kuulub riikliku veterinaararsti üldise järelevalve alla; veterinaararst teeb vähemalt kord kalendriaastas kontrollkäigu, et kontrollida vajaduse korral dokumentide, tavapäraste toimingute ja siseauditite põhjal embrüote kogumise, töötlemise ja säilitamise sanitaarnõuete täitmist ning tegeleda kõigi heakskiitmise ja järelevalve tingimustega seotud küsimustega;

1.4. embrüote uurimiseks, töötlemiseks ja pakendamiseks peab rühma käsutuses olema püsi- või teisaldatav labor, mis sisaldab vähemalt tööpinda, optilist stereomikroskoopi ja vajadusel külmutusseadmeid;

▼**M10**

1.5. püsilaboris peab olema:

a) ruum, kus on võimalik embrüoid töödelda ning mis on füüsiliselt eraldatud alast, kus hoitakse doonorloomi kogumise ajal;

b) ruum või ala töövahendite puhastamiseks ja steriliseerimiseks (v.a juhul, kui kasutatakse ühekordse kasutusega vahendeid);

c) ruum embrüote säilitamiseks;

1.6. teisaldatav labor peab:

a) olema sõiduki erivarustusega osas, mis koosneb kahest eraldi sektsioonist:

i) puhas sektsioon embrüote läbivaatamise ja käitlemise tarvis ja

ii) teine sektsioon seadmete ja materjalide jaoks, mida kasutatakse kokkupuutes doonorloomadega;

b) kasutama üksnes ühekordseks kasutamiseks ettenähtud vahendeid, välja arvatud juhul, kui on tagatud ühendus püsilaboriga, kus saab vahendeid steriliseerida ning embrüote kogumiseks ja töötlemiseks vajalikke vedelikke ja tooteid varuda;

1.7. hoonete ja laborite planeering ja asetus ning rühmade tegevus peab olema selline, et ei teki ristsaastumise ohtu;

1.8. rühma käsutuses olevad säilitusruumid peavad:

a) sisaldama vähemalt ühte lukustatavat ruumi munarakkude ja embrüote säilitamiseks;

b) olema kergesti puhastatavad ja desinfitseeritavad;

c) omama pidevat arvepidamist kõikide munarakkude ja embrüote saabumise ja väljumise kohta;

d) omama munarakkude ja embrüote säilitusanumaid, mida hoitakse rühma veterinaararsti kontrolli all olevas ruumis, mida riiklik veterinaararst korrapäraselt kontrollib;

▼**M10**

1.9. pädev asutus võib anda loa säilitada spermat punktis 1.8 osutatud säilitusruumides, kui sperma:

a) vastab käesoleva direktiivi nõuetele lammaste, kitsede või hobuslaste osas või nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/429/EMÜ (millega sätestatakse kodusigade sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded) ([1]) nõuetele sigade osas;

b) on rühma tööks vajalikuna hoitud heakskiidetud embrüote säilitamise ruumides eraldi säilitusanumates.

2. Heakskiidu saamiseks peab iga embrüokogumisrühm vastama ka järgmistele lisanõuetele:

2.1. rühma liikmed on saanud piisava väljaõppe haiguskontrolli- ja laboratoorsete meetodite alal, eriti steriilsetes tingimustes tehtavate protseduuride tarvis;

2.2. rühma käsutuses olev püsilabor peab:

a) sisaldama asjakohaseid seadmeid ja ruume, sh eraldi ruume:

— ovotsüütide eraldamiseks munasarjadest;

— ovotsüütide, munarakkude ja embrüote töötlemiseks;

— embrüote säilitamiseks;

b) sisaldama laminaarvooluruumi või muid asjakohaseid ruume, kus saab teha kõiki steriilseid tingimusi nõudvaid tehnilisi toiminguid (munarakkude, embrüote ja sperma töötlemine).

Täielike hügieeniabinõude kasutamise korral võidakse spermat siiski tsentrifuugida väljaspool laminaarvoolu- või muid sarnaseid ruume;

2.3. kui ovotsüüte ja muid kudesid tuleb koguda tapamajas, peavad selle käsutuses olema sobivad seadmed, mis võimaldavad munasarju ja muid kudesid koguda ning hügieeniliselt ja ohutult töötluslaborisse transportida.

II PEATÜKK

Doonorloomade suhtes kohaldatavad tingimused

I. *Doonortäkkude suhtes kohaldatavad tingimused*

1. Doonortäkk, keda tahetakse kasutada sperma kogumiseks, peab jaama veterinaararsti kinnitusel vastama järgmistele nõuetele:

1.1. loomal ei ole vastuvõtmise ajal ega sperma kogumise päeval nakkushaiguste kliinilisi tunnuseid;

([1]) EÜT L 224, 18.8.1990, lk 62.

▼M10

1.2. loom on pärit liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumilt või piirkondadeks jaotamise korral liikmesriigi või kolmanda riigi sellise territooriumi osast ning veterinaarjärelevalve all olevast ettevõttest, mis vastavad direktiivi 90/426/EMÜ nõuetele;

1.3. looma on 30 päeva enne sperma kogumist peetud ettevõtetes, kus ühelgi hobuslasel ei ole kõnealuse ajavahemiku jooksul esinenud viirusarteriidi ega hobuste nakkava metriidi kliinilisi tunnuseid;

1.4. looma ei ole 30 päeva jooksul enne esimest sperma kogumist ega kogumisperioodi jooksul kasutatud loomulikuks paaritamiseks;

▼M16

1.5. loomale on punktis 1.6 kehtestatud kava kohaselt pädeva asutuse heakskiidetud laboris tehtud järgmised testid ja väljastatud sellekohased tõendid ning labori akrediteeringule on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 ([1]) artiklile 12 lisatud edaspidi osutatud testid:

a) agar-geel immuundifusioontest hobuste nakkava kehvveresuse suhtes (Cogginsi test) või ELISA test hobuste nakkava kehvveresuse suhtes; testi tulemus peab olema negatiivne;

b) viirusisolatsiooni test hobuste viirusarteriidi või selle genoomi avastamiseks polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) testi või reaalajas toimuva PCR-testiga, mille tulemus peab olema negatiivne doonortäku kogu sperma alikvoodi puhul, välja arvatud juhul, kui doonortäkk on seerumi neutralisatsiooni testil hobuste viirusarteriidi suhtes seerumilahjendusel 1:4 andnud negatiivse tulemuse;

c) haigustekitaja tuvastamise test hobuste nakkava metriidi suhtes, mis on tehtud seitsmepäevase vahega kaks korda ja mitte mingil juhul varem kui seitse päeva (süsteemne ravi) või 21 päeva (kohalik ravi) pärast doonortäku võimalikku antimikroobset ravi, mille tulemus on negatiivne iga kolme sellise tampooniproovi puhul, mis on võetud vähemalt järgmistest kohtadest:

— kürvatupest (eesnahk);

— kusitist;

— kusitilohust.

Enne laborisse saatmist pannakse proovid transpordisöötmesse (nt (Amies söega).

Proovid peavad olema läbinud vähemalt ühe järgmistest testidest:

i) haigustekitaja *Taylorella equigenitalis* isoleerimiseks mikroaerofiilsetes tingimustes tehtud vähemalt seitsmepäevane külv, mis on tehtud 24 tunni jooksul pärast doonorloomalt proovide võtmist või 48 tunni jooksul, kui proove hoitakse veo ajal jahedas või

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 882/2004, 29. aprill 2004, ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

▼M16

ii) polümeraasi ahelreaktsioon (PCR) või reaalajas polümeraasi ahelreaktsioon (PCR) haigustekitaja *Taylorella equigenitalis* genoomide avastamiseks, mis tehakse 48 tunni jooksul pärast doonorloomalt proovide võtmist.

▼M10

1.6. loom peab läbima ühe järgmistest testimiskavadest:

▼M16

a) kui doonortäkku peetakse püsivalt seemendusjaamas vähemalt 30 päeva enne esimest spermakogumist ja kogumisperioodi jooksul ning ükski hobuslane ei puutu seemendusjaamas otseselt kokku doonortäkust halvema tervisliku seisundiga hobuslasega, kasutatakse punktis 1.5 nõutavate testide tegemiseks proove, mis on doonortäkult võetud vähemalt kord aastas paaritushooaja algul või enne kauplemiseks ettenähtud värske, jahutatud või külmutatud sperma esimest kogumist, kuid kõige varem 14 päeva pärast esimesele sperma kogumisele eelnenud vähemalt 30päevase pidamisperioodi algust;

b) kui doonortäkku peetakse seemendusjaamas vähemalt 30 päeva enne esimest spermakogumist ja kogumisperioodi jooksul, kuid võib vahetevahel jaama veterinaararsti vastutusel jaamast lahkuda kuni 14päevasteks perioodideks ning/või kui teised hobuslased puutuvad seemendusjaamas otseselt kokku halvema tervisliku seisundiga hobuslastega, tehakse punktis 1.5 nõutud testid doonortäkkudelt kogutud proovidega järgmiselt:

i) doonortäkult vähemalt kord aastas paaritushooaja algul või enne kauplemiseks ettenähtud värske, jahutatud või külmutatud sperma esimest kogumist, kuid kõige varem 14 päeva pärast esimesele sperma kogumisele eelnenud vähemalt 30päevase pidamisperioodi algust ning

ii) kauplemiseks ettenähtud värske, jahutatud või külmutatud sperma kogumisperioodi jooksul järgmiselt:

— punkti 1.5 alapunktis a nõutud testi puhul: mitte rohkem kui 90 päeva enne kauplemiseks ettenähtud sperma kogumise algust võetud proovid;

— punkti 1.5 alapunktis b nõutud testi puhul: mitte rohkem kui 30 päeva enne kauplemiseks ettenähtud sperma kogumise algust võetud proovid, v.a juhul, kui mitte rohkem kui kuus kuud enne kauplemiseks ettenähtud spermakogumist võetud proovidega kogu sperma alikvoodi suhtes tehtud viirusisolatsioonitesti, PCR-testi või reaalajas toimuva PCR-testiga on tehtud kindlaks, et doonortäkk ei ole hobuste viirusarteriidi levitaja ning doonortäkk on seerumi neutralisatsiooni testil hobuste viirusarteriidi suhtes seerumilahjendusel 1:4 andnud positiivse tulemuse;

▼**M16**

— punkti 1.5 alapunktis c nõutud testi puhul: mitte rohkem kui 60 päeva enne kauplemiseks ettenähtud sperma kogumist võetud proovid, mida PCR-testi või reaalajas toimuva PCR-testi puhul võib teha kolme ühe korraga võetud tampooniprooviga;

c) kui doonortäkk ei vasta punktide a ja b nõuetele ning kui spermat kogutakse sügavkülmutatud spermaga kauplemiseks, tehakse punktis 1.5 nõutud testid doonortäkult kogutud proovidega järgmiselt:

i) vähemalt kord aastas paaritushooaja algul;

ii) III peatüki I jao punkti 1.3 alapunktis b sätestatud säilitusperioodil ja enne seemendusjaamast äraviimist või kasutamist; proovid peavad olema võetud mitte varem kui 14 päeva ja mitte hiljem kui 90 päeva pärast spermakogumise algust.

Erandina esimese lõigu punktist ii ei nõuta punkti 1.5 alapunktis b kirjeldatud kogumisperioodijärgset proovivõtmist ja viirusarteriidi suhtes testimist juhul, kui kaks korda aastas vähemalt nelja kuu tagant seropositiivse doonortäku kogu sperma alikvoodi suhtes võetud proovide viirusisolatsioonitesti, PCR-testi või reaalajas toimuva PCR-testiga saadud negatiivsed tulemused kinnitavad, et doonortäkk ei ole hobuste viirusarteriidi levitaja ning doonortäkk on seerumi neutralisatsiooni testil hobuste viirusarteriidi suhtes seerumilahjendusel 1:4 andnud positiivse tulemuse.

▼**M10**

1.7. kui mõne punktis 1.5 nõutud testi tulemus on positiivne, doonortäkk isoleeritakse ja temalt alates viimase negatiivse tulemusega testi kuupäevast kogutud spermat ei lasta kaubandusse; erandiks on hobuste viirusarteriit, mille puhul võib kaubelda spermaga ejakulaatidest, mis on läbinud viirusisolatsiooni testi negatiivse tulemusega.

Spermat, mis on seemendusjaamas kõigilt teistelt täkkudelt kogutud pärast kuupäeva, mil võeti viimane mõnel punktis 1.5 nõutud testil negatiivse tulemuse andnud proov tuleb hoida eraldi säilitusanumas ja mitte lubada kaubandusse enne, kui seemendusjaama sanitaarseisund on taastatud ja on korraldatud ametlik uurimine, et välistada säilitatud spermas punktis 1.5 nimetatud haiguste tekitajate esinemine;

1.8. spermat, mis on täkkudelt kogutud seemendusjaamas, mille suhtes kohaldatakse keeldu vastavalt direktiivi 90/426/EMÜ artiklitele 4 või 5, tuleb hoida eraldi säilitusanumas ja seda ei tohi lubada kaubandusse enne, kui riiklik veterinaararst on kooskõlas direktiiviga 90/426/EMÜ kinnitanud, et seemendusjaama sanitaarseisund on taastatud, ning on korraldatud nõuetekohased ametlikud uurimised, et välistada säilitatud spermas kõnealuse direktiivi A lisas loetletud haiguste tekitajate esinemine.

▼**M10**

II. *Isaste doonorlammaste ja -kitsede suhtes kohaldatavad tingimused*

1. Kõik seemendusjaama vastuvõetavad lambad ja kitsed peavad vastama järgmistele nõuetele:

1.1. nad on läbinud vähemalt 28päevase karantiini pädeva asutuse poolt spetsiaalselt sel otstarbel heakskiidetud ruumides (karantiiniruumides), kus viibivad üksnes vähemalt samaväärse tervisliku seisundiga loomad;

1.2. nad on saabunud karantiiniruumidesse lamba- või kitsekasvatusettevõtetest, mis on ametlikult brutselloosivabad vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ artiklile 2, ning ei tohi varem olla viibinud brutselloosi osas halvema sanitaarseisundiga ettevõttes;

1.3. nad on pärit ettevõttest, kus nad on 60päevase perioodi jooksul enne nende karantiiniruumidesse paigutamist läbinud nakkava epididümiidi (*Brucella ovis*) seroloogilise testi vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ D lisale või mis tahes muu dokumenteeritult samaväärse spetsiifilisuse ja tundlikkusega testi;

1.4. nad on läbinud testid, milleks kasutatakse loomadelt 28 päeva jooksul enne punktis 1.1 nimetatud karantiiniaja algust võetud vereproovi ja mille tulemused peavad olema negatiivsed (välja arvatud punkti c alapunktis ii nimetatud Borderi haiguse testi puhul); nimetatud testid on järgmised:

a) seroloogiline test brutselloosi (*Brucella melitensis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ C lisale;

b) seroloogiline test lammaste epididümiidi (*Brucella ovis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ D lisale või mis tahes muu dokumenteeritult samaväärse spetsiifilisuse ja tundlikkusega test;

c) lammaste Borderi haiguse avastamiseks:

i) viirusisolatsioonitest või viiruse antigeeni test ja

ii) seroloogiline test antikehade olemasolu või puudumise kindlakstegemiseks (antikehade test).

Pädev asutus võib anda loa kasutada käesolevas punktis osutatud testide teostamiseks karantiiniruumis kogutud proove. Kui selline luba antakse, ei või punktis 1.1 osutatud karantiiniaeg alata enne proovide võtmise kuupäeva. Kui mõne käesolevas punktis loetletud testi tulemus osutub positiivseks, viiakse asjaomane loom kohe karantiiniruumist ära. Rühmaviisilise isoleerimise korral ei või punktis 1.1 osutatud karantiiniaeg ülejäänud loomade puhul alata enne, kui positiivsete testitulemustega loom on ära viidud;

1.5. nad on läbinud testid, milleks kasutatakse loomadelt punktis 1.1 nimetatud karantiiniajal, kuid vähemalt 21 päeva jooksul pärast karantiiniruumi paigutamist võetud proove ja mille tulemused peavad olema negatiivsed; nimetatud testid on järgmised:

a) seroloogiline test brutselloosi (*Brucella melitensis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ C lisale;

b) seroloogiline test lammaste epididümiidi (*Brucella ovis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ D lisale või mis tahes muu dokumenteeritult samaväärse spetsiifilisuse ja tundlikkusega test;

▼**M10**

1.6. nad on läbinud punkti 1.4 alapunkti c alapunktides i ja ii nimetatud Borderi haiguse testi, milleks kasutatakse loomadelt punktis 1.1 nimetatud karantiiniajal, kuid vähemalt 21 päeva jooksul pärast karantiiniruumi paigutamist võetud proove.

Seemendusjaama võib vastu võtta loomi (seronegatiivseid või seropositiivseid) ainult juhul, kui nad enne karantiiniruumi paigutamist olid seronegatiivsed ja neil ei teki serokonversiooni.

Kui serokonversioon tekib, hoitakse kõiki seronegatiivseks jäänud loomi karantiinis pikemat aega, kuni ühelgi loomal ei ole serokonversiooni tekkinud kolme nädala jooksul.

Seropositiivsed loomad lubatakse seemendusjaama vastu võtta juhul, kui punkti 1.4 alapunkti c alapunktis i osutatud testi tulemus on negatiivne.

2. Loomi võib seemendusjaama vastu võtta üksnes jaama veterinaararsti otsese loaga. Kõik loomade liikumised nii seemendusjaama kui ka jaamast välja tuleb registreerida.

3. Ühelgi seemendusjaama vastuvõetud loomal ei tohi vastuvõtmise päeval ilmneda kliinilisi haigustunnuseid.

Ilma et see mõjutaks punkti 4 kohaldamist, peavad karantiiniruumid, millest loomad saabuvad, vastama loomade seemendusjaama lähetamise päeval järgmistele tingimustele:

a) need asuvad 10 km raadiusega alal, kus viimase 30 päeva jooksul ei ole esinenud suu- ja sõrataudi;

b) neis ei ole viimased kolm kuud esinenud suu- ja sõrataudi ning brutselloosi;

c) neis ei ole viimased 30 päeva esinenud teatamiskohustuslikke loomataude (määratletud direktiivi 91/68/EMÜ artikli 2 lõike b punktis 6).

4. Loomi võib viia ühest heakskiidetud seemendusjaamast teise sama sanitaarseisundiga jaama ilma isolatsioonita või testideta, kui üleviimine toimub otse ning tingimusel, et punktis 3 sätestatud tingimused on täidetud ja loomade liikumisele eelnenud 12 kuu jooksul on tehtud punktis 5 osutatud tavapärased testid. Asjaomane loom ei tohi otseselt ega kaudselt kokku puutuda halvemas tervislikus seisundis sõralistega ning kasutatav veovahend tuleb enne kasutamist desinfitseerida. Kui looma üleviimine ühest seemendusjaamast teise toimub liikmesriikide vahel, tuleb järgida direktiivi 91/68/EMÜ.

5. Testid, mis kõik heakskiidetud seemendusjaamas peetavad lambad ja kitsed peavad vähemalt kord kalendriaastas läbima ja mille tulemused peavad olema negatiivsed, on järgmised:

a) seroloogiline test brutselloosi (*Brucella melitensis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ C lisale;

b) seroloogiline test lammaste epididümiidi (*Brucella ovis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ D lisale või mis tahes muu dokumenteeritult samaväärse spetsiifilisuse ja tundlikkusega test;

▼**M10**

c) antikehade test Borderi haiguse avastamiseks (vt punkti 1.4 alapunkti c alapunkt ii), mille läbivad ainult seronegatiivsed loomad.

6. Kõik käesolevas jaos kirjeldatud testid tehakse heakskiidetud laboris.

7. Kui mõne punktis 5 osutatud testi tulemus on positiivne, tuleb asjaomane loom isoleerida ning temalt pärast viimast negatiivse tulemusega testi kogutud spermat ei tohi lubada kaubandusse.

Esimeses lõigus osutatud loom tuleb jaamast eemaldada, v.a Borderi haiguse puhul, mil tehakse punkti 1.4 alapunkti c alapunktis i osutatud test, mille tulemus peab olema negatiivne.

Spermat, mis on seemendusjaamas kõigilt teistelt loomadelt kogutud pärast kuupäeva, mil võeti viimane mõnel punktis 5 nõutud testil negatiivse tulemuse andnud proov, tuleb hoida eraldi säilitusanumas ja mitte lubada kaubandusse enne, kui seemendusjaama sanitaarseisund on taastatud ja on korraldatud ametlik uurimine, et välistada säilitatud spermas punktis 5 nimetatud haiguste tekitajate esinemine.

8. Sperma peab olema saadud loomadelt:

a) kellel ei ole sperma võtmise päeval kliinilisi haigustunnuseid;

b) kes 12 kuu jooksul enne spermakogumise kuupäeva:

i) on suu- ja sõrataudi vastu vaktsineerimata või

ii) on sperma kogumisele eelneva vähemalt 30päevase perioodi jooksul vaktsineeritud suu- ja sõrataudi vastu; sellisel juhul tehakse vähemalt 5 %-le (vähemalt viis kõrt) igast kogumist suu- ja sõrataudi viirusisolatsiooni test, mille tulemused peavad olema negatiivsed;

c) on viibinud heakskiidetud seemendusjaamas pidevalt vähemalt sperma kogumisele eelneva 30 päeva jooksul, kui tegemist on värske sperma kogumisega;

d) vastavad direktiivi 91/68/EMÜ artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud nõuetele;

e) on juhul, kui neid on peetud artikli 11 lõike 2 esimeses taandes osutatud ettevõtetes, läbinud 30 päeva jooksul enne spermakogumise algust järgmised testid, mille tulemused on olnud negatiivsed:

i) seroloogiline test brutselloosi (*Brucella melitensis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ C lisale;

ii) seroloogiline test lammaste epididümiidi (*Brucella ovis*) avastamiseks vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ D lisale või mis tahes muu dokumenteeritult samaväärse spetsiifilisuse ja tundlikkusega test;

▼**M10**

iii) lammaste Borderi haiguse test;

f) keda ei kasutata loomulikuks paaritamiseks vähemalt 30 päeva enne esimest spermakogumist ega punktides 1.5 ja 1.6 või punktis e osutatud esimese proovi võtmisest kuni kogumisperioodi lõpuni.

9. Spermat, mis on isastelt doonorlammastelt ja -kitsedelt kogutud artikli 11 lõikes 2 osutatud seemendusjaamas või ettevõttes, mille suhtes kohaldatakse loomatervishoiuga seotud põhjustel keeldu vastavalt direktiivi 91/68/EMÜ artiklile 4, tuleb hoida eraldi säilitusanumas ja mitte lubada kaubandusse enne, kui riiklik veterinaararst on kooskõlas direktiiviga 91/68/EMÜ kinnitanud, et seemendusjaama või ettevõtte sanitaarseisund on taastatud, ning on korraldanud nõuetekohased ametlikud uurimised, et välistada spermas direktiivi 91/68/EMÜ B lisa I jaos loetletud haiguste tekitajate esinemine.

III PEATÜKK

Sperma, munarakkude ja embrüote suhtes kohaldatavad nõuded

I. *Sperma kogumise, töötlemise, säilitamise ja transportimise tingimused*

1.1. Juhul kui spermale on lisatud iga milliliitri kohta antibiootikume või nende segusid, mille baktereid hävitav toime on vähemalt samaväärne kui järgmistel segudel: gentamütsiin (250 µg), tülosiin (50 µg), linkomütsiin-spektinomütsiin (150/300 µg); penitsilliin (500 IU), streptomütsiin (500 µg), linkomütsiin-spektinomütsiin (150/300 µg) või amikatsiin (75 µg) ja divekatsiin (25 µg), siis tuleb lisatud antibiootikumide nimetused ja kontsentratsioon märkida artikli 11 lõike 2 neljandas taandes osutatud veterinaarsertifikaadile, ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ ([1]) kohaldamist.

1.2. Kõik sperma kogumisel, töötlemisel, säilitamisel või külmutamisel kasutatud vahendid tuleb enne kasutamist nõuetekohaselt desinfitseerida või steriliseerida, v.a ühekordselt kasutatavad vahendid.

1.3. Külmutatud sperma:

a) pannakse säilitusanumatesse:

i) mis on enne kasutamist puhastatud ja desinfitseeritud või steriliseeritud või on ühekordselt kasutatavad;

ii) kus kasutatakse külmutusainet; anumat ei tohi eelnevalt kasutada loomsete toodete hoidmiseks;

b) säilitatakse enne lähetamist või kasutamist heakskiidetud tingimustes vähemalt 30 päeva alates kogumise kuupäevast.

1.4. Kaubanduseks ettenähtud sperma:

a) tuleb vedada sihtliikmesriiki transportanumates, mis on enne kasutamist puhastatud ja desinfitseeritud või steriliseeritud või on ühekordselt kasutatavad ning mis on enne heakskiidetud seemendusjaamadest või säilituskeskustest lähetamist pitseeritud ja nummerdatud;

([1]) EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1.

▼M10

b) peab olema märgistatud nii, et kõrte ja muude pakendite numbrid langevad kokku artikli 11 lõike 2 neljandas taandes osutatud veterinaarsertifikaadile ja säilitamiseks ja transpordiks kasutatavale anumale kantud numbriga.

II. *Munarakkude ja embrüote suhtes kohaldatavad tingimused*

1. *In vivo* meetodil saadud embrüote kogumine ja töötlemine

In vivo meetodi puhul saadakse embrüod käesoleva direktiivi nõuetele vastava spermaga kunstliku viljastamise tulemusel; need kogutakse, töödeldakse ja ladustatakse vastavalt järgmistele nõuetele:

1.1. heakskiidetud embrüokogumisrühm kogub ja töötleb embrüoid nii, et need ei puutuks kokku ühegi muu embrüosaadetisega, mis ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele;

1.2. embrüoid kogutakse ruumis, mis on muudest selle keskuse või ettevõtte ruumidest eraldatud; see on heas seisukorras ja ehitatud materjalidest, mis võimaldavad seda kerge vaevaga korralikult puhastada ja desinfitseerida;

1.3. embrüoid töödeldakse (uuritakse, pestakse, käsitsetakse ja pakendatakse tähistatud ja steriliseeritud kõrtesse, ampullidesse või muudesse pakenditesse) kas püsi- või teisaldatavas laboris, mis vastuvõtlike liikide puhul asuvad alal, kus viimase 30 päeva jooksul ei ole 10 km raadiuses esinenud suu- ja sõrataudi puhanguid;

1.4. kõik vahendi, mida kasutatakse sperma kogumiseks, töötlemiseks, pesemiseks, külmutamiseks ja säilitamiseks, tuleb enne kasutamist nõuetekohaselt steriliseerida, puhastada ja desinfitseerida vastavalt IETSi käsiraamatule ([1]) või peavad need olema ette nähtud ühekordseks kasutamiseks;

1.5. embrüote kogumiseks, töötlemiseks, pesemiseks ja säilitamiseks ettenähtud söötmetes ja lahustes kasutatavad loomset päritolu bioloogilised tooted ei tohi sisaldada patogeenseid mikro-organisme. Embrüote kogumiseks, külmutamiseks ja säilitamiseks ettenähtud söötmed ja lahused steriliseeritakse heakskiidetud meetodeid kasutades vastavalt IETSi käsiraamatule ning neid käideldakse nii, et nende steriilsus säilib. Antibiootikume võib vajadusel lisada kogumiseks, töötlemiseks, pesemiseks ja säilitamiseks ettenähtud söötmetele vastavalt IETSi käsiraamatule;

1.6. külmutusaineid, mida embrüote säilitamiseks kasutatakse, ei või eelnevalt kasutada muude loomset päritolu toodete puhul;

1.7. iga embrüot sisaldav kõrs, ampull või muu pakend peab olema selgesti märgistatud vastavalt IETSi käsiraamatuga ette nähtud standardsüsteemile;

([1]) Rahvusvahelise Embrüote Siirdamise Ühingu käsiraamat „A procedural guide and general information for the use of embryo transfer technology emphasising sanitary procedures”, avaldanud Rahvusvaheline Embrüote Siirdamise Ühing, 1111 North Dunlap Avenue, Savoy, Illinois 61874 USA (http://www.iets.org/).

▼**M16**

1.8. embrüoid peab pesema; nende läbipaistev osa või embrüonaalne kapsel (hobuslaste embrüote puhul) peab olema terve nii vahetult enne kui ka pärast pesemist. Standardset pesemismeetodit muudetakse, et lisada ensüümi trüpsiiniga pesemine vastavalt IETSi käsiraamatule, kui on nõutud teatavate viiruste inaktiveerimine või kõrvaldamine;

▼**M10**

1.9. erinevatelt doonorloomadelt saadud embrüoid ei või koos pesta;

▼**M16**

1.10. iga embrüo läbipaistva osa või embrüonaalse kapsli (hobuslaste embrüote puhul) kogu pinda tuleb kontrollida vähemalt 50kordse suurenduse all ning see peab olema terve ja lisaainetest puhas;

▼**M10**

1.11. punktis 1.10 sätestatud kontrolli edukalt läbinud embrüod pannakse steriilse kõrre, ampulli või muu vastavalt punktile 1.7 märgistatud pakendi sisse ning pitseeritakse viivitamata;

1.12. iga embrüo külmutatakse vajadusel võimalikult kiiresti ning säilitatakse kohas, mis on rühma veterinaararsti kontrolli all;

1.13. iga kogumisrühm peab korrapäraselt esitama oma tegevusest tulenevate loputusvedelike, pesuvedelike, kõlbmatute embrüote ja munarakkude proovid, et neid ametlikult kontrollida bakteriaalse ja viirusliku saastatuse suhtes;

1.14. iga embrüokogumisrühm säilitab dokumentatsiooni embrüokogumisega seotud tegevuse kohta kaks aastat pärast embrüote kaubandusse või impordiks suunamist; see sisaldab järgmist teavet:

a) asjaomaste doonorloomade tõug, iga ja identifikatsioon;

b) rühma kogutud embrüote kogumise, töötlemise ja säilitamise koht;

c) embrüote identifikatsioon koos teabega saadetise saaja kohta.

2. Munarakkude, munasarjade ja muude kudede kogumine ja töötlemine, et toota embrüoid *in vitro* meetodil.

In vitro viljastamiseks ja/või *in vitro* keskkonnas kasutatavate munarakkude, munasarjade ja muude kudede kogumise ja töötlemise suhtes kohaldatakse punktides 1.1–1.14 sätestatud tingimusi *mutatis mutandis*. Lisaks kohaldatakse järgmisi tingimusi:

▼**M10**

2.1. pädev asutus, kelle alluvuses doonorloomade päritoluettevõtted tegutsevad, on kursis nende seisukorraga;

2.2. kui munasarju ja muid kudesid kogutakse tapamajas (nii üksikute loomade kui ka loomapartiide puhul), peab tapamaja olema ametlikult heaks kiidetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks, ([1]) ning tegutsema veterinaararsti järelevalve all, kelle ülesanne on tagada potentsiaalsete doonorloomade surmaeelsete ja -järgsete uuringute teostamine ning kinnitada, et neil ei esine asjaomaste loomadele edasi kanduvate nakkushaiguste sümptomeid. Tapamaja peab vastuvõtlike liikide puhul asuma alal, kus viimase 30 päeva jooksul ei ole 10 km raadiuses esinenud suu- ja sõrataudi;

2.3. munasarjade partiid tuuakse laborisse töötlemisele üksnes pärast doonorlooma surmajärgse uuringu lõpetamist;

2.4. munarakkude ja muude kudede eraldamiseks ja transpordiks kasutatud seadmed puhastatakse ja desinfitseeritud või steriliseeritud enne kasutamist ega kasutata mingil muul otstarbel.

3. *In vitro* viljastamise teel saadud embrüote töötlemine

In vitro viljastamise teel saadud embrüote töötlemise suhtes kohaldatakse vajadusel punktides 1.1–1.14 sätestatud tingimusi *mutatis mutandis*. Lisaks kohaldatakse järgmisi tingimusi:

3.1. *in vitro* meetodil saadakse embrüod käesoleva direktiivi nõuetel vastava spermaga *in vitro* viljastamise teel;

3.2. pärast *in vitro* keskkonnas viibimist, kuid enne külmutamist, säilitamist ja transporti tuleb embrüod pesta ning teha punktides 1.8, 1.10 ja 1.11 osutatud protseduurid;

3.3. erinevatelt doonorloomadelt (üksikute loomade puhul) või erinevatest kogumitest saadud embrüoid ei pesta koos;

3.4. erinevatelt doonorloomadelt (üksikute loomade puhul) või erinevatest kogumitest saadud embrüoid ei säilitata samas kõrres, ampullis ega muus pakendis.

4. Mikrotöödeldud embrüote töötlemine

Kõiki embrüoid ja munarakke tuleb enne mikrotöötlemist, mis võib kahjustada nende läbipaistvat osa, koguda ja töödelda vastavalt punktides 1, 2 ja 3 sätestatud sanitaartingimustele. Lisaks kohaldatakse järgmisi tingimusi:

([1]) ELT L 139, 30.4.2004, lk 206.

▼**M10**

4.1. kui mikrotöötlemisega kaasneb embrüo läbipaistva osa läbistamine, tuleb seda teha nõuetekohase varustusega laboris ja heakskiidetud veterinaararsti järelevalve all;

4.2. iga embrüokogumisrühm säilitab vastavalt punktile 1.14 dokumentatsiooni oma tegevuse kohta, sealhulgas embrüote mikrotöötlemismeetodite kohta, millega kaasneb läbipaistva osa läbistamine. *In vitro* viljastamise teel saadud embrüote korral võib embrüote identifitseerimine toimuda partiikaupa, kuid peab märkima andmed munasarjade ja/või ovotsüütide kogumise kuupäeva ja koha kohta. Samuti peab olema võimalik identifitseerida doonorloomade päritoluettevõte.

5. Embrüote säilitamine

5.1. Embrüokogumis- ja -tootmisrühmad tagavad, et embrüoid säilitatakse sobiva temperatuuriga ladustamisruumides, millele on osutatud I peatüki III jao punktis 1.8.

5.2. Külmutatud embrüoid on enne lähetamist säilitatud heakskiidetud tingimustes vähemalt 30 päeva pärast nende kogumist või tootmist.

6. Embrüote transport

6.1. Embrüoid, mis suunatakse kaubandusse, tuleb vedada sihtliikmesriiki anumates, mis on enne kasutamist puhastatud ja desinfitseeritud või steriliseeritud või on ühekordselt kasutatavad ning mis on enne heakskiidetud seemendusjaamadest või säilituskeskustest lähetamist pitseeritud ja nummerdatud.

6.2. Kõrred, ampullid või muud pakendid peavad olema märgistatud nii, et kõrte ja muude pakendite numbrid langevad kokku artikli 11 lõike 3 kolmandas taandes osutatud veterinaarsertifikaadile ja ladustamiseks ja transpordiks kasutatavale anumale kantud numbriga.

IV PEATÜKK

Emaste doonorloomade suhtes kohaldatavad nõuded

1. Emasloomi võib kasutada embrüote ja munarakkude kogumiseks üksnes juhul, kui nii loomad kui ka ettevõtted, kust nad pärit on, vastavad riikliku veterinaararsti kinnitusel aretuseks ja tootmiseks ettenähtud elusloomade ühendusesisest kaubandust käsitlevate asjakohaste direktiivide nõuetele asjaomaste liikide puhul.

2. Lisaks direktiivis 64/432/EMÜ sätestatud nõuetele peavad emased doonorsead, v.a *in vivo* meetodil saadud ja trüpsiiniga töödeldud embrüod, vastama kõnealuse direktiivi artiklitega 9 või 10 kehtestatud nõuetele Aujeszky haiguse kohta.

3. Emaste doonorlammaste ja -kitsede suhtes kohaldatakse direktiivi 91/68/EMÜ sätteid.

▼**M16**

4. Emaste doonormärade puhul tuleb lisaks direktiivis 90/426/EMÜ sätestatule järgida järgmisi nõudeid:

4.1. loomi ei tohi kasutata loomulikuks paaritamiseks vähemalt 30 päeva enne munasarjade ja embrüote kogumise kuupäeva ega punktides 4.2 ja 4.3 osutatud esimese proovi ning munasarjade ja embrüote kogumise kuupäeva vahelisel ajal;

4.2. tuleb teha agar-geel immuundifusioontest hobuste nakkava kehvveresuse suhtes (Cogginsi test) või ELISA test hobuste nakkava kehvveresuse suhtes, mille tulemus peab olema negatiivne; test peab olema tehtud vereprooviga, mis on võetud kõige varem 14 päeva pärast punktis 4.1 osutatud vähemalt 30päevase perioodi algust ning mitte rohkem kui 90 päeva enne kauplemiseks ettenähtud munasarjade ja embrüote kogumist;

4.3. II peatüki I jao punktis 1.5 osutatud laboris tuleb teha haigustekitaja tuvastamise test hobuste nakkava metriidi suhtes, mille tulemus peab olema negatiivne; proovid peavad olema võetud doonormäralt kõige varem seitse päeva (süsteemne ravi) või 21 päeva (kohalik ravi) pärast doonormära võimalikku antimikroobset ravi vähemalt järgmistest kohtadest:

— kliitorilohu limaskestalt;

— kliitoriurkelt.

Proovid peavad olema võetud punktis 4.1 osutatud ajavahemikul (intervalliga mitte vähem kui seitse päeva) kahel korral alapunktis i osutatud testi puhul või ühel korral alapunktis ii osutatud testi puhul.

Enne laborisse saatmist pannakse proovid transpordisöötmesse (nt (Amies söega).

Proovid peavad olema läbinud vähemalt ühe järgmistest testidest:

i) haigustekitaja *Taylorella equigenitalis* isoleerimiseks mikroaerofiilsetes tingimustes tehtud vähemalt seitsmepäevane külv, mis on tehtud 24 tunni jooksul pärast doonorloomalt proovide võtmist või 48 tunni jooksul, kui proove hoitakse veo ajal jahedas või

ii) polümeraasi ahelreaktsioon (PCR) või reaalajas toimuv polümeraasi ahelreaktsioon (PCR) haigustekitaja *Taylorella equigenitalis* genoomide avastamiseks, mis tehakse 48 tunni jooksul pärast doonorloomalt proovide võtmist.

▼M8

E LISA

▼M18

1. osa. Veterinaarsertifikaat põllumajandusettevõtetest pärit loomadega (kabiloomad, lindude gripi vastu vaktsineeritud linnud, jäneselised, koerad, kassid ja valgetuhkrud) kauplemiseks 92/65 EI

EUROOPA LIIT — **Liidusisese kauplemise sertifikaat**

I osa. Andmed saadetise kohta

I.1. Kauba saatja Nimi Aadress Sihtnumber	I.2. Sertifikaadi viitenumber — I.2.a. Kohalik viitenumber I.3. Pädev keskasutus I.4. Pädev kohalik asutus
I.5. Kauba saaja Nimi Aadress Sihtnumber	I.6. Asjakohaste originaalsertifikaatide number/numbrid — Kaubasaadetistega kaasas olevate dokumentide number/numbrid I.7.
I.8. Päritoluriik — ISO kood — I.9. Päritolupiirkond — Kood	I.10. Sihtriik — ISO kood — I.11. Sihtpiirkond — Kood
I.12. Päritolukoht Ettevõte ☐ Nimi — Loa/registreerimise number Aadress Sihtnumber	I.13. Sihtkoht Põllumajandusettevõte ☐ — Ettevõte ☐ Heakskiidetud asutus ☐ Nimi — Loa number Aadress Sihtnumber
I.14. Laadimiskoht Sihtnumber	I.15. Väljumiskuupäev ja -aeg
I.16. Transpordivahend Lennuk ☐ — Laev ☐ — Raudteevagun ☐ Maanteesõiduk ☐ — Muu ☐ Valmistajatehase tähis	I.17. Vedaja Nimi — Loa number Aadress Sihtnumber
I.18. Kauba kirjeldus	I.19. Kauba kood (CN-kood) I.20. Kogus

▼**M18**

I.21.	I.22. Pakendite arv
I.23. Plommi/mahuti number	I.24.

I.25. Kauba lubatud otstarve:

Tõuaretus ☐ Tootmine ☐ Kunstlik paljundamine ☐ Tapmine ☐ Lemmikloomad ☐
Heakskiidetud asutus ☐

I.26. Transiit kolmanda riigi kaudu ☐	I.27. Transiit liikmesriikide kaudu ☐
Kolmas riik ISO kood	Liikmesriik ISO kood
Väljumise koht Kood	Liikmesriik ISO kood
Sisenemise koht Piiripunkti kood	Liikmesriik ISO kood
I.28. Eksport ☐	I.29. Eeldatav teeloleku aeg
Kolmas riik ISO kood	
Väljumise koht Kood	

I.30. Teekonnaplaan

Jah ☐ Ei ☐

I.31. Kauba identifitseerimine

Liik (teaduslik nimetus)	Identifitseerimis-süsteem	Tunnuskood	Passi number	Sugu	Vanus	Kogus

▼M18

EUROOPA LIIT **92/65 EI** **Põllumajandusettevõtetest pärit loomad (kabiloomad, linnud, (2) jäneselised, koerad, kassid ja valgetuhkrud)**

II osa Sertifitseerimine

II.	**Terviseteave**	**II.a. Sertifikaadi viitenumber**	**II.b.**

Mina, allakirjutanud ametlik veterinaararst (1)/päritoluettevõtte eest vastutav ja pädeva asutuse poolt heaks kiidetud veterinaararst, (1) kinnitan, et:

II.1. lahtris I.31 kirjeldatud loomad vastavad nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ artiklis 4 kehtestatud tingimustele ja kontrollimise ajal oli eespool nimetatud loomade seisund sobiv kavandatud veoks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1/2005.

(1) *kas* [II.2. muu (muud) mäletsejaline (mäletsejalised) (1)/sigalane (sigalased),(1) kelle suhtes ei kohaldata nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ (1) või nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ (1):

a) kuulub (kuuluvad) liiki .....;

b) ei ilmuta kontrollimise käigus mingeid nende haiguste kliinilisi tunnuseid, millele ta on vastuvõtlik/nad on vastuvõtlikud;

c) on pärit ametlikult tuberkuloosivabaks (1)/ametlikult brutselloosivabaks (1) või brutselloosivabaks (1) tunnistatud karjast (1)/ettevõttest,(1) mille suhtes ei kohaldata piiranguid sigade katku tõttu, või ettevõttest, kus neile on tehtud nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ artikli 6 lõike 2 punktis b sätestatud testid (1)/artikli 6 lõike 3 punktis d sätestatud test, (1) mille tulemused olid negatiivsed.]

(1) (2) *või* [II.2. muud kui nõukogu direktiivis 2009/158/EÜ nimetatud linnud

a) ei ilmuta kontrollimise käigus mingeid nende haiguste kliinilisi tunnuseid, millele nad on vastuvõtlikud;

b) vastavad nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ artikli 7 nõuetele;

c) vastavad komisjoni otsuse 2007/598/EÜ tingimustele ning vaktsineeriti lindude gripi vastu ..... (*kuupäev*) vaktsiiniga ..... (*nimi*) ning on pärit ettevõttest, kus lindude gripi vastane vaktsineerimine toimus viimase 12 kuu jooksul.]

(1) *või* [II.2. jäneselised

a) ei ilmuta kontrollimise käigus mingeid nende haiguste kliinilisi tunnuseid, millele nad on vastuvõtlikud;

b) vastavad nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ artikli 9 nõuetele.]

(1) *või* [II.2. koerad:

a) loomadel ei esinenud pädeva asutuse poolt heakskiidetud veterinaararsti poolt 48 tunni jooksul enne lähetamist tehtud läbivaatuse ajal haigustunnuseid;

b) on märgistatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 17 lõikega 1;

(1) *kas* [c) olid marutaudivastase vaktsineerimise ajal vähemalt 12 nädala vanused ja esmasest marutaudivastasest vaktsineerimisest, mis tehti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas esitatud kehtivusnõuetele, on möödunud vähemalt 21 päeva ja kõik järgnevad korduvvaktsineerimised tehti eelmise vaktsineerimise kehtivuse ajal;]

(1) *või* [c) on vähem kui 12 nädalat vanad ja neile ei ole tehtud marutaudivastast vaktsineerimist või on 12–16 nädalat vanad ja neile on tehtud marutaudivastane vaktsineerimine, aga ei ole möödunud vähemalt 21 päeva esmasest marutaudivastasest vaktsineerimisest, mis tehti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas esitatud kehtivusnõuetele ja

i) sihtliikmesriik on teavitanud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 37 lõike 2 punktiga b avalikkust sellest, et ta annab loa kõnealuste loomade liikumiseks oma territooriumile, ja nende loomadega on kaasas

▼M18

EUROOPA LIIT	92/65 EI	Põllumajandusettevõtetest pärit loomad (kabiloomad, linnud, (2) jäneselised, koerad, kassid ja valgetuhkrud)	
II.	**Terviseteave**	**II.a. Sertifikaadi viiteenumber**	**II.b.**

(1) *kas* [ii) omaniku poolt käesolevale sertifikaadile lisatud deklaratsioon, (3) kus kinnitatakse, et loomadel ei ole olnud alates sünnist kuni lähetamise hetkeni kokkupuuteid marutaudile vastuvõtlikku liiki kuuluvate metsloomadega];

(1) *või* [ii) nende ema, kellest nad veel sõltuvad ja kelle passi alusel on võimalik tõendada, et emale on enne nimetatud loomade sündi tehtud marutaudivastane vaktsineerimine, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas sätestatud kehtivusnõuetele];

d) loomadega on kaasas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 577/2013 kohaselt koostatud pass;

(1) *ja* [e) tulenevalt lahtris I.10. (või kui kohaldatakse piirkondadeks jaotamist, siis lahtris I.11) märgitud kavandatud sihtkohast (4) on neile tehtud parasiidi *Echinococcus multilocularis*'e vastane tõrje vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2018/772]];

(1) *või* [II.2. kassid (1)/valgetuhkrud (1):

a) loomadel ei esinenud pädeva asutuse poolt heakskiidetud veterinaararsti poolt 48 tunni jooksul enne lähetamist tehtud läbivaatuse ajal haigustunnuseid;

b) on märgistatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 17 lõikega 1;

(1) *kas* [c) olid marutaudivastase vaktsineerimise ajal vähemalt 12 nädala vanused ja esmasest marutaudivastasest vaktsineerimisest, mis tehti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas esitatud kehtivusnõuetele, on möödunud vähemalt 21 päeva ja kõik järgnevad korduvvaktsineerimised tehti eelmise vaktsineerimise kehtivuse ajal;]

(1) *või* [c) on vähem kui 12 nädalat vanad ja neile ei ole tehtud marutaudivastast vaktsineerimist või on 12–16 nädalat vanad ja neile on tehtud marutaudivastane vaktsineerimine, aga ei ole möödunud vähemalt 21 päeva esmasest marutaudivastasest vaktsineerimisest, mis tehti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas esitatud kehtivusnõuetele ja

i) sihtliikmesriik on teavitanud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 37 lõike 2 punktiga b avalikkust sellest, et ta annab loa kõnealuste loomade liikumiseks oma territooriumile, ja nende loomadega on kaasas

(1) *kas* [ii) omaniku poolt käesolevale sertifikaadile lisatud deklaratsioon, (3) kus kinnitatakse, et loomadel ei ole olnud alates sünnist kuni lähetamise hetkeni kokkupuuteid marutaudile vastuvõtlikku liiki kuuluvate metsloomadega];

(1) *või* [ii) nende ema, kellest nad veel sõltuvad ja kelle passi alusel on võimalik tõendada, et emale on enne nimetatud loomade sündi tehtud marutaudivastane vaktsineerimine, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 III lisas sätestatud kehtivusnõuetele];

d) loomadega on kaasas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 577/2013 kohaselt koostatud pass.]

(1) *või* [II.2. koerad (1)/kassid (1)/valgetuhkrud (1) on ette nähtud lahtris I.13 kirjeldatud ja direktiivi 92/65/EMÜ C lisa kohaselt tunnustatud asutusele, instituudile või keskusele ja

a) loomadel ei esinenud pädeva asutuse poolt heakskiidetud veterinaararsti poolt 48 tunni jooksul enne lähetamist tehtud läbivaatuse ajal haigustunnuseid;

b) on märgistatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 17 lõikega 1;

▼M18

EUROOPA LIIT	92/65 EI	Põllumajandusettevõtetest pärit loomad (kabiloomad, linnud, (2) jäneselised, koerad, kassid ja valgetuhkrud)

II. Terviseteave	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.

c) loomadega on kaasas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 577/2013 kohaselt koostatud pass.]

II.3. Nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ B lisas (5) loetletud haigustega seotud lisatagatised on järgmised (1):

Taud	Otsus
Taud	Otsus
Taud	Otsus

Märkused

I osa

Lahter I.6: Kaubasaadetisega kaasas olevate dokumentide number (numbrid): CITES, vajaduse korral.

Lahter I.19: kasutada asjakohast CNi koodi: 01.06.19, 01.06.31, 01.06.32, 01.06.39.

Lahter I.31: *Identifitseerimissüsteem*: igal võimalikul juhul tuleb kasutada individuaalset identifitseerimistunnust, kuid väikeste loomade puhul võib kasutada partii identifitseerimistunnust. Koerte, kasside ja valgetuhkrute puhul tuleb valida pass.

Tunnuskood: koerte, kasside ja valgetuhkrute puhul märkida tätoveeringu või mikrokiibi tähtnumbriline kood.

Passi number: koerte, kasside ja valgetuhkrute puhul märkida passi kordumatu tähtnumbriline kood.

II osa

(1) Mittevajalik maha tõmmata.

(2) Sertifitseerimise tingimusi kohaldatakse ainult nende lindude suhtes, keda on lindude gripi vastu vaktsineeritud komisjoni otsusega 2007/598/EÜ heaks kiidetud ennetava vaktsineerimise kava alusel.

(3) Lahtris II.2 osutatud deklaratsioon, mis tuleb lisada sertifikaadile, peab olema koostatud kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 577/2013 I lisas esitatud näidisega.

(4) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/878 lisas loetletud liikmesriigid või nende osad.

(5) Vastavalt liidu õigusaktide alusel lisatagatisi saava liikmesriigi nõudele.

Pitseri ja allkirja värv peab olema sertifikaadi teistest elementidest erinev.

Käesolev sertifikaat kehtib kümme päeva alates ametliku veterinaararsti või päritoluettevõtte eest vastutava ja pädeva asutuse poolt heaks kiidetud veterinaararsti poolt allkirjastamise kuupäevast.

Ametlik veterinaararst

Nimi (trükitähtedega):	Kvalifikatsioon ja ametinimetus:
Kohalik veterinaarasutus:	Veterinaarasutuse nr:
Kuupäev:	Allkiri:
Tempel:	

▼**M11**

2. osa – Veterinaarsertifikaat mesilaste ja kimalastega kauplemiseks

92/65 EII

EUROOPA ÜHENDUS **Ühendusesisese kaubanduse sertifikaat**

Part I: Details ofconsinment presented

I.1. Kauba saatja
Nimi
Aadress
Postiindeks

I.2. Sertifikaadi viitenumber | I.2.a. Kohalik viitenumber

I.3. Pädev keskasutus

I.4. Pädev kohalik asutus

I.5. Kauba saaja
Nimi
Aadress
Postiindeks

I.6.

I.7.

I.8. Päritoluriik | ISO kood | I.9.

I.10. Sihtriik | ISO kood | I.11.

I.12. Päritolukoht/kogumiskoht
Ettevõte ☐ Muu ☐
Name | Tunnustamise number
Address
Postiindeks

I.13. Sihtkoht
Ettevõte ☐ Muu ☐
Nimi | Tunnustamise number
Aadress
Postiindeks

I.14. Laadimiskoht
Postiindeks

I.15. Väljumiskuupäev ja -koht

I.16. Transpordivahend
Lennuk ☐ Laev ☐ Raudteevagun ☐
Mootorsõiduk ☐ Muu ☐
Identifitseerimistunnused:

I.17.

I.18. Kauba kood (CN kood) 01.06.90

I.19. Kauba kood (CN-kood) 01.06.90

I.20. Arv/hulk

I.21.

I.22. Pakendite arv

I.23. Konteineri identifitseermistunnus / Plommi number

I.24.

I.25. Loomad on sertifitseeritud kui / kaup sertifitseeritud
Aretusloomad ☐ Rändkarjatamine ☐ ►(1) Tootmine (tolmeldamine) ☐ ◄

I.26. Transiit läbi kolmanda riigi ☐
Kolmas riik | ISO kood
Väljumise koht | Kood
Sisenemise koht | Piiripunkti kood

I.27. Transiit läbi liikmesriikide ☐
Kolmas riik | ISO kood
Väljumise koht | ISO kood
ISO kood | ISO kood

I.28. Väljavedu ☐
Kolmas riik | ISO kood
Väljumise koht | Kood

I.29.

I.30.

I.31. Loomade identifitseerimistunnused
Liigid (Teaduslik nimetus) | Kogus | Partii number | ►(2) Kauba kirjeldus
mesilasemad
mesilaste paketid
tuumikpered
pered ◄

►(1) (2) **M17**

▼**M11**

RIIK **92/65 EII Mesilased (*Apis mellifera*) ja kimalased (*Bombus spp.*)**

Part II: Certification

II. **Terviseteave**	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.

Mina, allakirjutanu, kinnitan, et:

II.1

kas(2) [(a) mesilased/kimalased (2) on pärit piirkonnast, mille suhtes ei kohaldata keeldu seoses Ameerika haudemädaniku esinemisega. (Keeluaeg on kestnud vähemalt 30 päeva pärast viimast registreeritud juhtumit ja pärast kuupäeva, mil pädev asutus kontrollis kõiki tarusid kolme kilomeetri raadiuses ning mil pädevale asutusele tõendati, et kõik nakatunud tarud on põletatud või ravitud ning kontrollitud.)]

või (2) [(a) kimalased on pärit keskkonnast eraldatud pesast, mida on tunnustanud pädev asutus liikmesriigis, kus ei esine Ameerika haudmemädanikku, ja mida kontrolliti vahetult enne saadetise lahkumist, tuvastamata kimalaste ja aretussülemi puhul ei kliinilisi haigustunnuseid ega nakkuskahtlust, ja mis on nimetatud asutuse järelevalve all,]

ning (b) mesilased/kimalased (2) on pärit piirkonnast, millele vähemalt 100 km raadiuses ei ole kehtestatud piiranguid seoses tarumardika (*Aethina tumida*) või liigi *Tropilaelaps* lesta (*Tropilaelaps* spp.) esinemise kahtluse või kinnitatud esinemisega ning kus sellist nakatumist ei esine,

▶(1) või

(b) saadetis koosneb üksnes mesilasemade puuridest, millest igaüks sisaldab ainult üht mesilasema koos kõige rohkem 20 saatemesilasega ja on pärit piirkonnast, millele ei ole vähemalt 100 km raadiuses kehtestatud piiranguid seoses liigi Tropilaelaps lesta (*Tropilaelaps* spp.) esinemise kahtluse või kinnitatud esinemisega, ning ettevõttest, mis vastab kõigile järgmistele nõuetele:

— asub vähemalt 30 km kaugusel väikese tarumardika kinnitatud esinemiskollet/-koldeid ümbritseva 20 kilomeetrise raadiusega kaitsetsooni piiridest, ning

— asub väljaspool kaitsemeetmetega piiratud tsooni, mille liit on seoses väikese tarumardika esinemisega kehtestanud; ning

— asub piirkonnas, kus pädev asutus teeb iga-aastast seiret väikese tarumardika avastamiseks, et tagada väikese tarumardika avastamine usaldatavustasemel vähemalt 95 %, kui vähemalt 2 % mesilatest on nakatunud; ning

— pädev asutus kontrollib seda iga kuu ja kontrolli tulemused on negatiivsed, et tagada väikese tarumardika avastamine usaldatavustasemel vähemalt 95 %, kui vähemalt 2 % mesilatest on nakatunud; ning

— seal on iga puur või terve saadetis vahetult pärast veterinaarsertifikaatide väljaandmiseks tehtud visuaalset vaatlust kaetud maksimaalselt 2 mm silmaga tiheda võrguga;

või

(b) kimalased on pärit keskkonnast eraldatud pesast, mida on tunnustanud pädevad asutused ja mis on nende asutuste järelevalve all ning mis on väikese tarumardika vaba. ◀

ning (c) mesilasi/kimalasi (2) ja nende pakendeid on visuaalselt kontrollitud avastamaks tarumardika (*Aethina tumida*), selle munade või vastsete või muude mesilasi ohustavate infestatsioonide, eelkõige liigi *Tropilaelaps* lestade (*Tropilaelaps* spp.) esinemist;

II.2 direktiivi 92/65/EMÜ B lisas (1) loetletud haigustega seotud täiendavad tagatised on järgmised(2):

Haigus	Haigus
Haigus	Haigus
Haigus	Haigus

Märkused

I osa:

— Lahter I.31: Liik: märkida *Apis mellifera* või *Bombus* spp.
Kogus: märkida sülemite arv.
Partii number: vajaduse korral märkida pitserite arv.

II osa:

(1) Vastavalt liidu õigusaktide alusel lisatagatisi saava liikmesriigi nõudele.
(2) Mittevajalik maha tõmmata.

— Templi ja allkirja värv peab olema sertifikaadi teistest elementidest erinev.

Tunnustatud veterinaararst või ametnik

Nimi (suurtähtedega):	Kvalifikatsioon ja ametinimetus:
Kuupäev:	Allkiri:
Tempel:	

▶(1) **M17**

▼**M13**

3. osa. Veterinaarsertifikaat kauplemiseks heakskiidetud asutustest, instituutidest ja keskustest pärit loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega 92/65 EIII

EUROOPA LIIT **Liidusisese kaubanduse sertifikaat**

I osa: andmed saadetise kohta

I.1. Kauba saatja
Nimi
Aadress
Sihtnumber

I.2. Sertifikaadi viitenumber | I.2.a. Kohalik viitenumber

I.3. Pädev keskasutus

I.4. Pädev kohalik asutus

I.5. Kauba saaja
Nimi
Aadress
Sihtnumber

I.6. Asjakohaste originaalsertifikaatide number/ numbrid | Kaubasaadetisega kaasas olevate dokumentide numbrid

I.7.

I.8. Päritoluriik	ISO kood	I.9. Päritolupiir-kond	Kood	I.10. Sihtriik	ISO kood	I.11. Sihtpiirkond	Kood

I.12. Päritolukoht
Tunnustatud üksus ☐
Nimi | Tunnustamise number
Aadress
Sihtnumber

I.13. Sihtkoht
Tunnustatud üksus ☐
Nimi | Tunnustamise number
Aadress
Sihtnumber

I.14. Laadimiskoht
Sihtnumber

I.15. Väljumiskuupäev ja -koht

I.16. Transpordivahend
Lennuk ☐ Laev ☐ Raudteevagun ☐
Mootorsõiduk ☐ Muu ☐
Identifitseerimistunnused

I.17. Vedaja
Nimi | Tunnustamise number
Aadress
Sihtnumber

I.18. Kauba kirjeldus

I.19. Kauba kood (CN-kood)

I.20. Kogus

I.21.

I.22. Pakendite arv

I.23. Plommi/konteineri number

I.24.

I.25. Kaubale antud kinnitus järgmisel eesmärgil:
Tunnustatud üksus ☐

I.26. Transiit läbi kolmanda riigi ☐
Kolmas riik | ISO kood
Väljumise koht | Kood
Sisenemise koht | Piiripunkti kood

I.27. Transiit läbi liikmesriikide ☐
Liikmesriik | ISO kood
Liikmesriik | ISO kood
Liikmesriik | ISO kood

I.28. Eksport ☐
Kolmas riik | ISO kood
Väljumise koht | Kood

I.29. Eeldatav teeloleku aeg

I.30. Teekonnaplaan
Jah ☐ Ei ☐

I.31. Kauba identifitseerimine

Liik (teaduslik nimetus)	Identifitseerimissüsteem	Tunnuskood	Sugu	Vanus	Kogus

▼M13

EUROOPA LIIT **92/65 EIII Heakskiidetud asutustest, instituutidest ja keskustest pärit loomad**

II osa: sertifikaat

II. **Loomatervishoiualane teave**	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.

Mina, allakirjutanud ametlik veterinaararst (1) / päritoluettevõtte eest vastutav ja pädeva asutuse poolt heaks kiidetud veterinaararst, (1) kinnitan, et:

II.1. asutus, instituut või keskus on lahtris I.18 kirjeldatud loomade, sperma, munarakkude või embrüotega kauplemiseks vastavalt direktiivi 92/65/EMÜ C lisale heaks kiidetud.

II.2. Käesolevas sertifikaadis kirjeldatud loomad (1)/doonorloomad (1) on täna (1) / kogumise päeval (1) kontrollitud ning nad on tunnistatud terveks ning neil ei ole nakkushaiguste, kaasa arvatud direktiivi 92/65/EMÜ A lisas kirjeldatud haiguste sümptomeid ja nende suhtes ei kohaldata ametlikke piiranguid ning nad on kõnealuses asutuses, instituudis või keskuses olnud kas alates sünnist või ..... *(kuud või aastat).*

II.3. Kontrolli ajal oli eespool nimetatud loomade seisund sobiv kavandatud veoks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1/2005, IATA nõuetele ja/või CITESi veojuhistele.

II.4. Nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ B lisas (2) loetletud haigustega seotud lisatagatised on järgmised (1).

Haigus	Otsus
Haigus	Otsus
Haigus	Otsus

[II.5. Linnud vastavad otsuse 2007/598/EÜ tingimustele ning vaktsineeriti klassikalise lindude katku vastu .....(kuupäev) vaktsiiniga ..... (nimi) ning on pärit heakskiidetud asutusest, instituudist või keskusest, kus lindude gripi vastane vaktsineerimine toimus viimase 12 kuu jooksul.] (1)

Märkused

I osa

— Lahter I.6: saatedokumentide numbrid: CITES, vajaduse korral.

— Lahter I.19: märkida sobiv HS-kood: 01.06.11, 01.06.19, 01.06.31, 01.06.32, 01.06.39, 05.11.99.85.

— Lahter I.31: *identifitseerimissüsteem:* igal võimalikul juhul tuleb kasutada individuaalset identifitseerimistunnust, kuid väikeste loomade puhul võib kasutada partii identifitseerimistunnust.

Sperma, munarakkude ja embrüote puhul on identifitseerimistunnuseks *doonorlooma andmed* ja *kogumise kuupäev,* mis märgitakse järgmises vormis: looma ametlikud identifitseerimisandmed/pp/kk/aaaa.

Vanus ja sugu: täidetakse vajaduse korral üksnes elusloomade puhul.

Kogus: sperma, munarakkude ja embrüote puhul tuleb märkida kõrte, ampullide ja muude ühikuna väljendatud pakendite arv.

II osa

(1) Mittevajalik maha tõmmata.

(2) Vastavalt liidu õigusaktide alusel lisatagatisi saava liikmesriigi nõudele.

— Templi ja allkirja värv peab olema sertifikaadi teistest elementidest erinev.

Ametlik veterinaararst või ametlik inspektor

Nimi (trükitähtedega):	Kvalifikatsioon ja ametinimetus:
Kohalik veterinaarüksus:	Veterinaarüksuse nr:
Kuupäev:	Allkiri:
Tempel:	

▼**M7**

F LISA

Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ veiste ja sigadega ühendusesisest kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta.

Nõukogu 14. juuni 1988. aasta direktiiv 88/407/EMÜ, millega sätestatakse koduveiste sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded.

Nõukogu 25. septembri 1989. aasta direktiiv 89/556/EMÜ loomatervishoiu nõuete kohta, millega reguleeritakse koduveiste embrüote ühendusesisest kaubandust ja kolmandatest riikidest importimist.

Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/426/EMÜ hobuslaste liikumist ja kolmandatest riikidest importi reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta.

Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/429/EMÜ, millega sätestatakse kodusigade sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded.

Nõukogu 15. oktoobri 1990. aasta direktiiv 90/539/EMÜ kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta.

Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/67/EMÜ akvakultuuriloomade ja -toodete turuleviimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta.

Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/68/EMÜ lammaste ja kitsede ühendusesisest kaubandust reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta.

Nõukogu 26. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/68/EÜ, millega sätestatakse loomatervishoiu eeskirjad teatavate elusate kabiloomade impordile ühendusse ja transiidile läbi ühenduse, muudetakse direktiive 90/426/EMÜ ja 92/65/EMÜ ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 72/462/EMÜ.